Dr. B. GERZABEK
[illegible] Рускаий Лікар зі Старого Краю в Канаді
СПЕЦІАЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
[illegible] 423 SELKIRK AVE [illegible] St. John [illegible] Prichard Ave. [illegible]
WINNIPEG. MAN.

Зрабували гімназийну касу.
Підчас великодних сьвят я[illegible] злодії [illegible] до гімназийної каси четвертої львівської гімназиї і обрабували її. [illegible] і всі забрали [illegible] що [illegible] було зомачити.

Хоробра дівчина.
В Парижи напав на одну х[illegible] робівник. На той час в хаті була лише одна 12 літна дівчина. З револьвером в руках, рабівник домагав ся гроший. Однак дівчина не хотіла сказати де є гроші а прихильно, скориставши з нагоди вхопила табакерку і засипала рабівникови табакою очи. З [illegible] він зачав кричати а на його крик зійшло ся богато людий, котрі [illegible], не [illegible] віддали його поліції.

Теперішний губернатор Канади. [illegible]

Вгадують.
[illegible]

Средство проти безсонности.
[illegible]

Розлука церкви від держави.
[illegible]

...ні в парляменті, однак палата льордів (панів) повалила его за кождий раз. — Тепер сей внесок стає вже законом не зважаючи на волю палати панів.

Новий велит на морю.
Гамбурська лінія корабельна вибудувала новий, особовий корабель "Фетерлянд", який буде найбільшим на водах землі. Сей потвір має 58000 тон містоти (більший від великана Титаніка). 90 тисяч конний сили, робить перебіги 25.8 узлів на годину. Рейдовим пробі і перворядні моряки [illegible] від небеса. Перву подорож починав 14 мая [illegible] до Ню Йорк.

Королівська дочка арештована.
З Лондону доносять, [illegible] арештував [illegible] суфражистки, принцесу Мері, [illegible]

Промова до 32 літних мовчанці.
[illegible]

Зброя в руках поліції.
[illegible]

Робота вже почала ся.
[illegible] Кажуть, що [illegible] в Канаді.

Лік против дифтерії.
В Висбаден, в Німеччині був збір лікарів, які радили над лічінням заразливих недуг. Др. Адольф Беріг, відзначений нагородою Нобля, подав свої і своїх лікарів досьвіди з серум против дифтерії, його винайдения. Узнано сей лік за єдиновий, який діяє не шкідливо а користно так як щеплене віспи. Ані один випадок не завів. Можна сподівати ся, що страшна недуга дифтерія буде поборена.

Звироднілий батько.
В Бател-Крік живсь Гаррі Шрок, по розводі зі своєю жінкою, з котрою мав семеро дітий, жив з своєю 13 - літною донькою. О нім довідали ся аж тоді, коли нещасливе дівча стало матірю. Звироднілого батька замкнено до арешту.

200 тисяч.
[illegible] Тома Ловди, сказав, що в хвили коли перейде внесок, [illegible] Ірландія [illegible] самоуправу, 200 тисяч Ірландців [illegible] парадою [illegible] Дублін, щоби [illegible] котрої уже [illegible] "бі[illegible]."

Цибуля та здоровлє.
[illegible] Сполучених Держав [illegible] дівчата [illegible] людини [illegible] цибулею [illegible] житової [illegible] В [illegible] домах [illegible]

...пі кишок. Взагалі недуги кишок та органів травлення лучають ся о много рідше в тих кругах, де споживають цибулю, а натомість о много частійше там, де її не уживають. Вправді — на жаль — не належить до доброго тону їсти цибулю, а много людий лише задля товариської ніжности заявляє, що не можуть стерпіти запаху цибулі. Все-ж таки з огляду на високу гигієнічну вартість цибулі повинні люди уживати її, як найбільше очевидно змішану з иншими потравами.

Операції мозку.
Звісний берлінський невролог проф. І. Оппенгайм і хірург проф. Ф. Краусе говорили на останнім засіданю берлінського медичного товариства про кілька операцій на людськім мозку. Належить їх зачислити передовсім до небувалих вислідів в области хірургії.

Оба случаї, які дали матеріял до викладу, а саме молода дама і однорічний хлопець, представляють 2 ріжні образи недуги та передовсім зовсім ріжні фази недуги. В обох случаях поставив невролог діягнозу на пухлину мозку, [illegible] ся [illegible] раз більше на окружаючі частини мозку і спричинювала з тим ушкодження. Симптоми у жінки були незвичайно важкі, запалене очий, параліж, душевні забурення, забурення в мові, а при тім загальні симптоми, а саме: недугливість, кореї, біль голови. У хлопця були вони загальнійші: плачка, очні забурення, горячка.

Операція [illegible] Таким [illegible] [illegible]

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!
ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою
"ОРЕЛ"
НА СЬВЯТА! **НА СЬВЯТА!**
Напитки в нас ріжнородні і перворядної знаменитости — зрештою, коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.
Тепер з взгляду на сьвята, ми постановили знизити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всі напитки, котрих будете потребувати на сьвята.
Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 гальон	$2.50
Житнівка 1 гальон	$3.50
Бренди (коняк) 1 гальон	$5.00
Бренди лутша 1 гальон	$5.50
Скоч 1 гальон	$4.50
Ганишівка красна 1 гальон	$5.00
Ганишівка лутша 1 гальон	$6.00
Кмінківка 1 гальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 гальон	$6.00
Рум ямайка 1 гальон	$9.00
Вино 1 гальон	$1.00
Старий порт 1 гальон	$1.25
Лише за гальон	$1.50
8 літний порт 1 гальон	$2.50
Білий порт 1 гальон	$2.50
Черешневе вино 1 гальон	$2.25
Лондон порт 1 гальон	$2.50
Катауба порт 1 гальон	$3.25
Катауба лише за гальон	$3.50

Угорське вино кварцова фляшка від 25ц до $1.25.
На замовлене висилаємо в тій хвили на фарми.
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З пошажанєм
Alexander Roshko.
175 Henry Ave., Phone Main 1757. Winnipeg, Man.
З нагоди наближаючого Праздника желаємо Вам Веселих Сьвят ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Alex Calder & Son
Банкері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву, істнує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішнє їх помішкане знаходить ся на 663 Мейн і є найкрасше [illegible] інституцією в Західній Канаді.
Членами сеї фірми є: Алекс Колдер [illegible] А. Б. Colder.
Колдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.
Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре знаний зі свого знакомства з Сіпірською компанією.
Молодшим членом є п. А. Б. Колдер котрий занимав визначний уряд між урядниками Сіпір компанії через 20 літ, будучи головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і переказовім інтересі.
Члени фірми Колдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаній між нашими і [illegible] компаніи, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся [illegible]
і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес повертаючи до усіх бразилійських портів.
Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхор Лайн, з Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.
Колдер і Син є також репрезентантом Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American
і инших пімецьких ліний.
Їх банковим справам услугує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.
Департамент для чужинців заряджує п. А. Карпенюк при помочи п. Й. Петраша.
Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає
РУСКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ
Адреса: "КАНАДА"
281 Fort Street. Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
281 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Вівторок 2 Червня 1914. Число порядкове 39. Winnipeg, Man. Tuesday June 2th 1914. Число 21.

1814 ! КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! Памятайте, що сей рік э Ювилейним роком ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ! 1914

НОВИНКИ.

ВЕЛИКА КАТАСТРОФА НА МОРЮ.
29 мая зайшла ся нова катастрофа, що своєю жорстокостию перевисшила ще не затерту в памяти людий катастрофу з Титаніком.
1000 або більше людий згинуло в филях ріки Ст. Лаврентія, коли то сіпірескний пароход "Емпрес оф Айерленд", стрінув ся з другим кораблем навантаженим вуглем.
Всего около 355 душ уратовано. Між погибшими є і наші краяни. Кажуть, що корабель так скоро пішов на дно, що капітан мав лише только часу що крикнути: "Памятайте, що жінки і діти мусять бути перві." Потім він зімлів а коли его підтягли і сказали єму, що корабель пішов на дно, він плачучи сказав: "Бодай бим я був пішов з ним."
Причиною удару була густа мрака.
До тепер витягнено 209 тіл, потопуючих, що дає лише одну пяту частину погибших. Між пісьмдесятьма, котрих пізнано, хто они є, є двоє дітий Юрка Жука з Вінніпегу.

Довідуємо ся з достовірного жерела, що разом з затопленим кораблем, пішло мілион долярів сріблом. Тепер коли додамо ще вартість корабля 2 мілиони і 250 тисяч яко вартість товару, котрий був на кораблі, то страта досягає висоти 3 і пів мілиона долярів.

Поділ гроший.
Капітан корабля "Теврика" шукаючи за тілами потопивших підчас послідної катастрофи на морі, найшов плаваючих пулярисів тільки, що всі гроші, містячі ся в них, виносять 1,450 долярів.
Диво те, що в найменшім пуляресі було найбільше гроший а іменно 430 долярів.

Найсвіжші вісти доносять, що лише 969 людий втопуло а не, як перше доносено 1030. Якби оно не було, то все таки є катастрофа переносячае всі [illegible] що до числа погибших.

Жонатим 26 літ, а тепер стараєся о розвід.
Валер Бреад, пожонивши з своєю жінкою 26 літ, подав ся о розвід, а причину подав: не вірну любов. Видно, що жона п. Бреада дійсно була сліпою, коли по 26 літах побачив що его жінка не вірна єму.

Консерватисти дотримують обіцянки.
Оттавський рад зачав будову елєвєтора в Порт Нелсон на Гудзон Бей де буде кінчити ся Гудзон-бейська желізниця, котру обіцяли ще лібєрали, тепер, коли консерватисти зачали її будову, почали кричати, що рад видає на дурниці гроші.

Чоловік пані Кальо,
що вбила Кальмета редактора часописи "Фігаро", їдучи з вязниці де перебуває его жінка, зтібав ся з другим автомобілем, чого наслідком були тяжкі рани, котрі він одержав на лиці в околиці очий.

Віля провідник мексиканських повстанців каже, що єму треба ще 8 мілионів магазинів куль, щоби скінчити революцію і то лише тоді коли Гуерта буде боронити міста Мексико. Сторонники Гуерта не щадять желізниці, щоби в той спосіб відтяти Віли поворот.

"Билий" згодив ся приїхати до Вінніпегу.
Делегація ліберальних пресвітеріянських попів на чолі з Гордоном відвидала Білого Сандея и щи запрошени его на місию до Вінніпегу. Сандей згодив ся приїхати до Вінніпегу десь в 1915 році, кажучи, що він думає, що Вінніпегови вже давно треба місії.
Видно добре вже представили данове делегати Вінніпег, коли Сандей уважав за відповідне відповісти сей спосіб.
Нема гіршої птиці від тої, що в своє гніздо паскудить. Видно Гордон не такий то дуже великий "пріч[е]р" коли єму треба до помочи проповідника з уличного "конору".

Вінніпег росте.
Сума, яку показують позволення на будівлі в Вінніпегу, виносить 8,522,200.

[illegible] бачимо, що Вінніпегови не перешкаджають "тісні" часи [illegible] розвою. Сей рік є рекордовим роком побудовань.

Гіндуси грозять заворушенями,
коли їх братів не допустить до Канади. Факт, що впущено 500 Чайнаменів за зложенем від кожного 500 дол., ще більше долав олію до вогню. Гіндуси кажуть, що держава не тратує їх справедливо, коли впускає до Канади Чайнаменів а [illegible] горожан Британської Імперії, не хоче впустити.

Найшов церков Богу ся молити.
Богато людий бачило, як один ліберальний кандидат пияний сварив ся в готели і набрав "по" морді". Предметом суперечки було те, що ліберальний кандидат стоїв за замкненем готелів.

Добра жінка.
Не давно вернув з Америки Чех Ралл. Не сподіваючеся нічого ввійшов до своєї хати. Аж тут нараз его жінка зі своїми родичами кинулась на нього і замордувала его. Тіло его скрито. Однак злочин вийшов на верх. Чотиролітний син був в хаті коли доконано мордру і власне через него справа викрила ся. Жінку арештовано.

Сталінського.
провідника поступовійшої частини людової партії, розлючені Мазури побили дуже тяжко. Лють їх дійшла до того степеня, що навіть хотіли зробити над ним самосуд, однак декотрі з них розважнійші не допустили до того. Причиною сего поступовання Мазурів було те, що Сталінський виступив дуже остро проти Длугоша.

По причині
великого числа безробітних, манітобський рад хоче подвоїти роботу коло будови нового парляменту, щоби тим способом дати бодай певній части безробітних якесь занятє.

Джек Лондон хорий.
Оден з найславнійших теперішних американських писателів Джек Лондон, захорував на небезпечну хоробу кишок. Лікарі не мають надії на его виздоровлене.
Джек Лондон є тепер воєнним кореспондентом в Мексико.

Суфражистки дальше варюють.
Телєграми доносять, що першого липня суфражистки підпалили старинну церкву в Гей лей-он-Теймс. — Лише метрики і пару дорогоцінностий удало ся вратувати. Шкода не до оцінення, бо в пожарі пропало богато памяток ще з норманських часів. Недалеко від церкви знайдено на хресті вязанку паперів з написами "Перестаньте переслідувати женщин".
Поліція має в руках дуже певні дані, хто все зробив. Однак досі ще ніхто не арештований.

Французький габінет зрезигнував.
Французький габінет з премієром Думет-ом зрезигнував попричині поріжнення міністерства з палатою послів. Думерг є радикальним соціалістом і зформував свій габінет 8 грудня в 1913 р. Его місце займе Вівіані, котрий обіцяв, що буде попирати трилітну військову службу, що і було головною причиною резигнації до теперішнього французького габінету.

Рад курує рака.
Зі Спол. Держав з Балтиморе прийшла чутка, що рад (радуи) показав ся успішним, в повнім того слова значіню, в куровані рака.
Оден желізничий урядник Елєс захорував на рака в горлі. Зроблено операцію, однак полекші не було. Потім ужили рад а сей показав ся на стільки успішним, що в дуже короткім часі знищив всі ткани рака і тепер лікарі кажуть Елєсови, що він може їхати до дому з певностию, що він вилічив ся зі своєї хороби.

40 тисяч
Послідної неділі трамвайна компанія в Вінніпегу зробила около 8 тисяч дол., що каже думати, що не менше як 40 тисяч людий було в парку. Міська рада подала прошене до стрітькарної комп., щоби та на друга неділю постарала ся о лучшу обслугу, бо послідної неділі богато людий не могло поїхати до парку, тому що не могли дістати місця в стріткарах.

700 нових горожан в місяци мая.
Довідуємо ся, що сего місяця "кавнті корт" одобрив 700 подань о горожанські папери. Ся сума є дуже велика, коли порівнаємо її з числом инших місяців в котрих суд мав до діла найбільше з 50—100 таки ми поданими.

Не роблять поступу.
Делєгати, що зібрали ся в Ніагара Фалс в ціли полагодженя спору між Мексиком а Спол. Державами, до тепер не зробили ще найменшого кроку в перед.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.
Гнат Броницкий. Ви замовили собі в нас газету а не подали своєї адреси. Подайте свою адресу, то пішлемо Вам нашу часопись і відповімо на Ваше питане.
Перперовський В. То оголошене, що Ви пригадали буде Вас коштувати одного доляра на цілий місяць.
Тонар Іван. Передплату одержали.

КРАЯНИ!
ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякiв або приятелiв з краю, то тепер найлiпший час. Шiфкарти дуже танi. Зайдiть до нас, або напишiть лист, а ми вам подамо всi iнформацiї.
МИ ПРОДАЄМО шiфкарти до старого краю по найнизших цiнах i на найлiпшi шiфи, котрi вiдходять що тижня.
МИ ПОСИЛАЄМО грошi до краю скоро i безпечно так, що в краю дiстають рiвнi грошi, бо ми вже посилаємо грошi через довгi лiта i знаємо докладно як посилати: — спитаєтесь тих людий, що в нас вже посилали.
МIНЯЄМО долари на корони i продаємо марки краєвi i канадiйськi. Як не маєте сталого адресу, то можуть вашi листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо i вам пiшлемо де скажете.
ALLOWAY & CHAMPION, Ltd. 667 Main Street, Winnipeg, Man.
C. GENIK. Управитель загр. відділу.

ДОПИСИ.

Веригін, Саск.

Хвальна Редакціє!

Читаю ріжні газети і з ріжних сторін в них дописі. Любо робить ся чоловікови, що люди інтересують ся своїм бутим і житєм. Руководячи ся сим, забрала і мене охота написати пару слів і з нашої кольонії.

Весна в нас на Веригіні було досить мокра, але тепер якось вже випогодило ся і Бог дасть, якось буде.

Та не лиш весна і її роботи в нас нові. В нас є ще щось нового. Імения те, що наші люди начинають вже инакше думати. До тепер, як-би був хто згадав за лібералів, то би му були боки обтовкли. Тепер вже якось не так. Побачили самі хто і які ті "наші" славні ліберали; побачили, хто то хоче наші школи позакасовувати; побачили, хто то порозгонив наші семинарі в Реджайні та в Вегревіл; побачили і те, що як для шкіл, так і для самого фармерства они, ті славні ліберали нічого не роблять і не зробили. Они, як ми всі знаємо, лише обіцювати знають цілі гори.

То чи дивниця, що люди відвертають ся від них, як як від моровоі зарази? Таж кождий з нас знає, що лиш до часу збанок воду носить.

В нас в Саскачевані, де лише зійде ся купка людий а розмова піде на политику, то зараз і виходить, що ліберали вже пізуть, при надходячих виборах, на спочинок. Кажуть, що бачать, які то ті ліберали политики тепер в Манітобі. Все що хлоп з все-инша політика. Они в місті одної грають а на фармах другої.

Та дехто вже таке говорити; прийде до міста тай каже: "Я вам те зроблю, що лиш і все рівне, що йде на стіл буде тане. Прийде на фарми, тай каже, що як его виберуть, то [illegible]

[illegible]

Так розгоніть панове ліберали всі наші семинарі, тримайте наших дітий в темноті, але памятайте, що до часу збанок воду носить."

Протестант.

[illegible] Крік, Ман.

Хвальна Редакціє!

[illegible]

віби то консервативи нас фармерів гноблять. Та все єсте не: "Брати фармері, не даймо ся, не даймо ся"... А йдим ти від хати, а ти який фармер? Який ти мені брат? Мені від роботи руки пухнуть, инші фармері веснують, а він валанція ся з кольонії на кольонію, та ще і фармерів братами називає. Ти як би був фармером то бись на фармі сидів а не завертав бесь людям голови своєю гнилою політикою. Ми знаємо хто ти є тай ті, котрих ти попираєш, не конче мусиш докучати нам, вічно представляючись.

Які наші учителі, чи вчені чи ні, не тобі судити. Ти не зорахував ся два тисячі пять сот долярів в муніципальній касі якось був рівом а тепер береш ся судити наших учителів. Ш, вперед підовчи ся сам трохи більше, щобись міг хотяй дещо зрозуміти, а потім побачиш, який ти кругленький. А коли що сиди тихобезні Лісові, ані ніхто инший з депутатів не поможе тобі, як що дочого прийде. Ми батьки нашим дітям а не ти, ми знаємо яких учителів нам треба, і без твоєї ради.

Ми, фармері з нашої кольонії, як оден муж, кажемо, що наш учитель є такий, якого ми хочемо і за такого учителя постоїмо, аби там сто Роєвських і дуба ставало, то їм те на нічо не здасть ся.

Ви панове ліберали кажете, що наші учителі не добрі. Ну а як ви би так не причком вийшли відки би ви взяли ваших "добрих" учителів? Чи не з ридмайнецького та вегревільського семинара, котрі ви самі порозгонили. О! правда, ви би кожичили собі пару Бойдових вихованців, пару ельбертийських Джеків. Ні, ні, тримайте собі їх. Ми не хочемо, аби ліберальні дякли бали наших дітей та [illegible]. Се не Альберта, зрозуміли?

[illegible]

Горожанин.

Поплар Парк, Ман.

Хвальна Редакціє!

[illegible]

наш нарід є так темний, що правди а брехні не потрафить розріжнити.

Зачав сей панок ганити консервативну партию а, розоміють ся, підносити і вихвалювати лібералну партію понад все і так сказав він, що консерватисти попирають сторону богатих компаний та корпораций а гноблять бідного робітника та фармера, а на те все дав примір з одного фармера, котрий то продав вінніпегському бучерови теляче мясо по сім центів за фунт. Розуміє ся, то та есть підла брехня, бо і хто чув, щоб фармер продав добре та здорове мясо за ту ціну минувшей зими. Той самий бучер заордерував в згаданого фармера більше такого мяса, запевняючи его, що дістане ту саму ціну за мясо, а коли буде ліпше, то і більше. Привіз фармер мясо до того самого бучера, а той сказав що більше мяса від него не може купити, бо дістав наказ від ледової компанії, що коли купить більше мяса від фармера то стратить лайсенс і більше бучерні не буде мати. Ось і бачите панове фармері лібералну правду, і представте собі, які ті ліберали мусять бути бідненькі, коли они вже аж на такі факти спускають ся. Звичайно они нас за дурнів мають, то думають, що ми не поланаємо ся на їх брехни. Потім покликано П. Ревенского, щоби перевів промову П. Роса, бо і не всі з присутних розуміли его, але що П. Ровський хотів бути хитрійшим і поправити брехню, почав брехати, так як то організатор Роевський уміє, аж сльози свої перед виборцями розливає. [illegible]

[illegible]

Присутний.

Іст Селкірк, Ман.

Хвальна Редакціє!

Віримо, [illegible] нам троха місця в Вашій часописи на сих пару слів.

Минувшого тижня ми післали допись до "Канад. Фармера". Та видно не всмак була ему наша допись, бо як бачимо, не помістив єї.

Ми писали про те, як тут в нас йде тепер політика. Ми виразно ему написали, що вже минули ті часи, коли ріжні Брединя та Роси розпивали на них людий. Тепер се їм вже не вдасть ся, бо люди вже побачили добре, хто є нами ліберали. Які ліберали наші приятелі можна бачити хотяйби з того, що оден з них, п. Рос, не вагає ся навіть назвати нас кримінальниками та каряттами, поминаю того, що виходив до тепер лише за помочию наших голосів. Так, ми его вибирали, але най він зачекає тепер, заким він буде вибраний другий раз. Буде він тепер так в парламенті, як на камени просо виросте.

Тому панове фармері, не даймо ся згулити тим, що старають ся знести нашу мову, старають стерти нас з лиця землі. Ми не будемо сьміти поживати ся оден другому в лице коли допустимо, щоби єї запанелі наші вороги верховодили нашою провінцією.

Борба буде тяжка, бо сі політикери підбурюють англійське населенє проти нас. Они говорять, що ми не хочемо учити наших дітий по англійськи, що ми хочемо тут будувати самостійну Україну, они говорять все, що лише може підбурити настрій англійського населения проти нас. Сі люди не перебирають в средствах, щоби дістати ся до цілі. Тому великий гріх поповнимо, панове фамері, проти себе самих, коли будемо легковажити собі таку важну хвилю, як надходячі вибори. Всим дни, коли буде рішати ся доля нашої мови не повинен жаден з нас говорити, що его хата з краю а противно, як оден муж, кождий з нас повинен явити ся при виборчій урні і не сьвідомим горожанам пристоїть сказати і своє слово.

Тож памятайте, що при надходячих виборах рішить ся чи **нам бути, або не бути."**

Здоровимо всіх фармерів.

А. Бирзаїй.
П. Шкель.

Вісти з Краю.

ЗА ЧИ ПРОТИ УКРАЇНСТВА?

Рівночасно з поміщенєм статі М. Лозинського редакция Русских Ведомостей відповідає з передовиці, якій дала назву: "Свобода национального развития". В сій відповіди [illegible] читаємо:

"Питане, яке є предметом статі п. Лозинського, питане про відношенє до примусових мір і репресий проти якого небудь национально-культурного руху, для російського громадянства ясним ясно, і двох думок у сім питаню для нас бути не може.

Ми признаємо конечність повної свободи для культурного розвитку української народности, так само, як і всіх иньших народностий; поборюи тої свободи ми все виступали й будемо виступати на шпальтах нашої газети. Але власне з поняття свободи національного розвитку виливає з льогічною конечністю ненарушиме право кождої особи й кождої групи осіб працювати для розвитку тої національної культури і тої мови, які свобідно вибере та особа чи та група осіб. Ніхто, хто не було-б його національне походжене, не може бути позбавлений свободи вибору в сій справі і закріпощений в сій чи иншій національній групі. Кождий в праві співчувати тій або иншій національній культурі і бажати розширеня її, а ніхто не в праві ставити якісь примусові перешкоди для мирно конкуруючої діяльности осіб, хоч-би ту діяльність признавати шкідливо для розвитку народу, як признають Українці шкідливою діяльність москвофілів.

Признаючи за Українцями як в Австрії так і в Росії повне право на свободу розвитку і горячо співчуваючи їм в боротьбі проти всіх обмежень і нарушень тої свободи, ми не можемо вступити на иншій грунт і відректи ся принципів свободи, коли ходить о їх противників. Коли серед Галичан є люди, які мають за ціль ширити російську мову серед галицького населения, то ті люди також повинні користувати ся свободою пропагувати свої погляди, закладати товариства, видавати книжки й газети, навязувати культурні зносини, з ким вони признають за потрібне. Се їх ненарушиме загально-людське право, яке заперечувати значило-б зійти з становища правової держави і перейти на те саме принципіальне становище, на нім стоять представники російського шовіністичного націоналізму.

Нам добре відомо, що Українці з одної сторони і москвофіли з другої представляють сили далеко не рівнозначні. Останні втратили майже всі свої позиції і може бути близькі до того, щоби [illegible] як політичний чинник життя Галичини. Та коли так, то тим менше причини для Українців [illegible]

[illegible]

дуже енергічно вдавлюють їх самих".

Далі в статі повторають ся аргументи Маклакова про безпідставність процесу проти Бендасюка і тов. які кінчать ся заявою:

"Ми вважаємо своїм обовязком з повною ясністю сказати, що такі способи політичної ревізні і такі прояви національної і релігійної нетерпимости викликають обридженє, відки вони не походили би і проти кого не звертали ся би. Власне тому, що ми осуджуємо політичну етику, якою руководить ся наші націоналісти в боротьбі з своїми противниками, вважаємо конечним протестувати проти приміненя тої етики, де-б не було.

Ми сумніваємо, що і український рух стоїть на тім самім становищи. Признане загально людських основ свободи і рівности і точне приміненє їх, особливо до політичних противників, повинні бути конечним фундаментом для всякого поступового і демократичного національного руху. І в строгій вірности тим основам лежить запорука успішного і справедливого рішеня національного питаня".

Ми не будемо полемізувати з становищем Русских Ведомостей, сподіваючи ся, що редакція Русских Ведомостий дасть змогу вести дальшу дискусію таки в себе, так що ми зможемо обмежити ся тільки до реферованя ходу дискусії. Крім того з приводу статі М. Лозинського і редакційної відповіди Русских Ведомостий розпочав серию статей в Раді п. н. "Дві позиції" С. Єфремов — так що на дискусію з нашої сторони, коли вона покажеть ся потрібною, ще буде час.

Завважимо тільки, що редакция Русских Ведомостий властиво не веде дискусиї. В статі М. Лозинського знаходить ся запитане, як сама редакция оцінює діяльність "галицьких Росиян" між українським народом, а редакция замісць відповіди на се, говорить весь час про недопустимість певних способів боротьби проти Москвофілів. А се дві ріжні річи! Можна з певного правово-державного становища осуджувати певні способи боротьби проти якого напряму (прим. коли в тій боротьбі ломить ся конституцию і т. п.) і рівночасно осуджувати сам напрям. Ось прим. кадет Родічев осуджував репресиї проти українства, але рівночасно заявив, що сі репресиї треба приписати тому, щоби самі Українці переконали ся, що їх національні змагани — вісенітниця. В кінці редакция Русских Ведомостий договорює ся до того, що москвофілів треба жаліти, бо вони в меншости. Виходило би з того, що як тільки прим. кадети опиняли ся би в Росиї при власти, вони зараз почали би жаліти тих своїх противників з табору реакциї, яких тепер поборюють. Ні, симпатії до даного напряму залежні виключно від того, чи хтось симпатизує з його змаганями і цілями, а все инше — річ припадкова. А на се питане, чи редакция Русских Ведомостий симпатизує з змаганями і цілями галицьких москвофілів — а тими змаганями і цілями є: задавити українську національну культуру серед нашого народу і на її місце насадити російську (чи і на скільки сі змагання успішні, се справи не зміняє!) — не маємо ясної відповіди.

І тому не дивниця, що Новое Время, реферуючи статю Русских Ведомостий, ось як її схарактеризувало:

"Після совісних статей п. Маклакова положене московської газети стало важке, і вона, вертячи ся на ліво і на право, винайшла таку курйозну формулу: коли ходить о Росию, то вона за Українців, коли о Галичину, то за москвофілів".

SAVOY HOTEL

[illegible] Main Str., [illegible]

Станція і вікт 1 дол. денно.

[illegible]

THE SELKIRK HOTEL

T. H. Nesbitt і J. M. Wilson, Prop's

[illegible]

802-804 Main st. Phone S. J. 2533.

Ontario Hotel

858 MAIN STR.

Jas. Hennessey [illegible]

Elliot, Macneil & Deacon

[illegible] 316 McIntyre Block

П. П. АЛЕХНО

Руський [illegible] Польський заклад фотографічний, [illegible] — Автомобіль для [illegible] $3.00 [illegible] на адресу

376 Selkirk Ave.

Телефон St. John 1794.

WINNIPEG, MAN.

Під замітом страшного злочину.

Перед кількома днями арештувала поліция властителя каварні "Рівієра" при вул. Городецькій, Адольфа Гріса під замітом насильства, поповненого на 19-літній сестрі Малці. Справа ся вийшла на яву припадково. Ось ще в 1913 р. арештовано і спроваджено на полицию малку Гріс, де її задержано з "санітарних оглядів". Переслухувана комісарем поліциї оповіла Малка цілу свою огидну долю. Рідний її брат Адольф допустив ся на ній злочину і звів її на дорогу, на якій вона тоді опинила ся. Поліция відступила справу карному судови, але Адольф Гріс при помочи брата Якова усунув зручно Малку зі Львова в сей спосіб, що Яків вивіз її до Америки. Задля недостачі сьвідка справа втихла. Недавно одначе вернула Малка до Львова і зголосила ся сама на поліциї. Поліция взяла справу в свої руки і арештувавши Гріса вдруге, відставила його до краєвого карного суду, де ведеть ся дальше слідство.

Арештоване львівських бандитів.

На днях арештовано в Моравській Остраві бандита Романа Маршака зі Львова, що подавав ся за агента фірми Готерман зі Львова. Довершив він в Моравській Остраві 11 успішних, незвичайно зручних взломів, а ховав ся так скритно, що до останнього часу ніхто його о сі злочини навіть не підозрів а Івоніч. Шіленкі мусів бути знаменитим спільником, а виходить се з сього, що вже по арештованю всеїв втічи і сховати ся в сусіднім ліску, де його остаточно арештовано вдруге.

Польщенє руського народу при помочи сповіди.

До Ягольниці місточка в чортківськім повіті, приїхав перед двома місяцями польський ксьондз, що взяв ся дуже ревно до будованя Польщі на руській землі. Хоче конче, щоб Русини латинського обряду говорили лише по польськи і використав до того великодну сповідь. Всім: хто на сповіди признав ся, що дома говорить по руськи задав покуту говорити по кілька місяців а навіть по рокови тільки по польськи хоч деякі сьвідоміші латинники Русини звертали йому увагу, що се неможливе, бо не вміють ні одного польського слова. Наслідок тих покут є такий, що в домах "покутників" повстали сварні а навіть бійки, саміж покутники виставились на сьміх других людий. Чи нема кому поучити сих людий, що робота польського ксьондза крайно проти законна, бо як можуть бути Чехи, Німці, Французи, Італійці і безліч инших народів латинського обряду, так можуть бути латинниками Русини. Ніколи в сьвіті не приходить на гадку силувати Чехів, Німців, Французів і т. д. щоби вони говорили по польськи, тому, що вони латинники. І так само польський ксьондз в Ягольниці не має найменшого права силувати Русинів бути Поляками, тому що вони є латинського обряду.

Пес вратував двоє дітий.

З Будапешту доносять: Недалеко одної желізничої станциї в околици Добречина вратував оподі в ночи малий пес вівчарський двоє дітий від смерти. Пес, що є власностию зелізничого сторожника Горвата, гавкав в ночи так довго і непокоїв свого пана, що сей пробудив ся і прочуваючи щось злого, вийшов оглянути зелізничий тор. Перейшовши половину тору хотів Горват вернути до дому, але пес не позволив на те і шарпав свойого пана за одіня та тягнув його вперед. Врешті сторожник пішов за псом і в однім місци на торі, між шинами, знайшов двоє на пів замерзлих дітий. З великим трудом удало ся Горватови привернути діти до притомности. Тоді оповіли вони, що в наслідок злого поведеня з ними їх опікунів постановили вони пішки удати ся до дому сиріт в Дебречині. Аби не заблудити, ішли зелізничим тором і перемерзлі впали майже без житя. Бідні діти згинули би на певно, коли би не пес, що їх відшукав і спас від певної смерти.

Наші співацькі сили за границею.

Як нас сповіщають, оперова співачка п-на Анна Крушельницька заангажована на сей оперовий сезон до Венециї, де виступає в театрі "Россіні" від половини мая до кінця червня с. р. в операх Тангайзер, Богема, Кармен і иньших. З уваги, що тепер у Венециї отворена міжнародна виставка малярства, наша землячка має добірну публику з цілого сьвіта.

Незвичайний селянин.

В Топольниці в Росиї мешкає селянин Станислав Ротайчук, котрий має дар розпізнавання всяких слабостей. Ним занимають ся лікарі і часописи. Прибуло до него много кореспондентів заграничних часописей. Ротайчук розпізнає хоробу не видячи хорого. Вистарчить йому знати імя і письмо хорого а після сего скаже, що чоловікови бракує. Незвичайним явищем заняли ся також заграничні учені.

"Спілка для увільнювана пописових від військової служби."

Краківські власти впали на слід зорганізованої спілки, котрої ціллю було увільнюванє від військової служби способами, які лиш вдавались. Найдіяльнійшою в сій спілці була 40-літна Анеля Кляйнасова, котру вже й арештовано. Крім неї арештовано ще кількох членів спілки, а мають наступити ще дальші арештованя. Догадують ся, що краківська спілка, се лише філія створшення, яке обіймає цілу Галичину. Слідство утруднене, бо всі арештовані відказують ся зізнавати.

Зміни в австрийській армії.

Вісти, які від давна кружили серед найвисших правлячих кругів про зміни в найвисших становищах в австрийській армії, справджують ся. Орган австрийської армії доносить, що міністер війни, Кробатін і шеф генерального штабу, Гецендорф, уступлять зі своїх становищ.

Їх наслідство мають обняти: ген. Гайн, як міністер війни, а комендант корпуса в Букарешті, Терсильванський, як шеф генерального штабу.

Конфіската української книжки.

В Києві сконфісковано вчисщену недавно книжочку знаного письменника Михайла Драгоманова: "Шевченко, українофіли і соціялізм."

Гарний просьвітитель.

Найбільший шубравець, якого лиш Росія видала в послідних часах, посол до Думи, В. Пуришкевич почув в собі учительське покликанє і почав їздити по Росиї з відчитом: Упадок народної школи. Сей відчит — се прості дикі викрики проти новочасної школи. Найцікавійше в справі те, що шкільні власти наказують учителям і учителькам бути присутними на тих "відчитах". Учительство уважає се за глубоку образу, тим більше, що хулиганський прелегент, довідавши ся чи знаючи про наказ шкільних властий, установив дуже високий вступ, бо найменше на півтора рублів від особи.

КАЦАПСЬКИЙ НАПАД.

Як завзято виступають затуманені і заражені кацапською зурійкою селяни - кацапи проти своїх власних братів, доказом сього отсей випадок, який стоп ся в селі Жовтанцях на провідну неділю. Тамошні Українці давали в читальни "Просьвіти" виставу драми І. Франка "Украдене Щастє". Кацапи під проводом війта позасідали по ровах, а хто тільки найшов з дому на представленє, того били палицями. Щоби їх можна було пізнати, поназривали ся кожухати. Всеж таки люди декого з них пізнали, а саме: таки жовтанецького війта, поліцая, церковних комітетових і кількох громадських радних, що разом з другими пили в коршмі, а опісля нападали на безборонні дівчата і хлопці.

Нагінка на українських збирачів Українського Товариства Педагогічного у Львові.

Функціонарі ц. к. поліциї і функціонарі Польського Товариства Школи Людовей зєдиненими силами уладили по улицях Львова облаву на українських збирачів, що збирали на український школу вмиян Льва на Личакові.

І так секретар Польського Товариства Школи Людовей, побачивши дві учениці українського Товариства Педагогічного з синьо жовтими відзнаками і пушками в руках закликав поліцията і так в двох відвели збирачів на поліцію, де по сконфіскованю пушки і по списаню протоколу випущено обі учениці на волю.

Инших дві учениці з такими відзнаками і з пушкою вертаючих до дому стрінув на Академічній вулици полицийний агент, відібрав пушки і записав імена учениць.

Таке діеть ся у Львові в той час, коли сотні і тисячі польських колектантів преспокійно і під охороною ц. к. поліциї збирають фонди на ріжні польські цілі!

Що їсть недужий Цісар Франц Йосиф?

З нагоди недуги цісаря доносять з Відня, що тепер головною поживою цісаря є еспаньська зупа, приладжена після рецепти директора двірського економату Ирлецького. На сю зупу варять ся через 24 годин 5 кільограмів мяса, одну гуску й одну курку і з того приладжують ся четверть літри дуже сильного росолу, яким живить ся цілий день.

Українська мова в українській церкві в Росії.

В селі Широкім, в Херсонщині на російській Україні — як доносить київська українська газета "Рада" — у ночи перед Великоднем увесь час в двох церквах читали діянія апостолів українською мовою. Всім людям се дуже подобало ся.

Фондація львівського міщанина.

Недавно померший львівський міщанин Лука Мразек записав весь свій маєток міліон корон вартости—на опіку й вихованє дітий нешлюбного походженя. В завіщаню, яке дивує своєю високою гуманітарностю, написав фондатор ось так: "Не маючи потомства ані конечних спадкоємців, постановив я майно своє посьвятити молодіжи, котра вже від уродженя мусить двигати несправедливе ярмо мнимого сорому. Ціле майно призначую на несене помочи убогій молодіжи нешлюбного походженя, родом з Галичини, без всякої ріжниці національности або віроісповіданя". Дальше подібно подав рами фондаційного акту і тут так написав про моральне вихованє дітий: "Під моральним вихованєм розомію стремлінє до того, щоби дитина пізнала свої обовязки перед Богом, ближним, суспільностю і власною совістю і бажаю, щоби осягано ціль без наклоняння нетерпимости, расової, племінної або віроісповідної. Щодо кураторії, котра має складати ся із сімох членів, то постанов: "На всякий спосіб бажаю собі, щоби в кураторії була бодай одна женщина, один Жид і один Русин". Дальше подав фондатор, як має бути уладжений інститут з огляду на вихованє і здоровляні уладження.

Воєнні гри в Києві.

До Києва виїхав з Петербурга міністер війни Сухомлінов, щоби взяти участь в воєнній грі, уладжуваній там за примі ром австрийських воєнних гор. Крім міністра виїхали до Києва також инші висші генерали, котрі будуть учасниками сих гор.

РІЖНІ ВІСТИ.

200 Альбанців розпятих живцем.

З Атен доносять, що пятиденні боротьби на північ від Аргірокастро закінчили ся побідою Епіротів. Військо тимчасового правительства заняло кілька місцевостий. В кровавих боротьбах згинуло 500 Альбанців, також Епіроти потерпіли втрати.

Після телеграм, які одержало правительство, грецькі банди з гарматами і машиновими карабінами маширують на північ і запалили Зіасса і Нікон. Населенє втікає в переполоху. Банди є у віддали 5 км. від Берани. Альбанську жандармерию відперто. Дорога до Вальони і Дураццо відтята. Банди складають ся по більшій части з грецьких правильних війск і стоять під проводом грецьких офіцирів.

Кореспондент "Таймсу" доносить з Дураццо, що між Епіротами і Альбанією вибухли знов страшні боротьби. Альбанська жандармерия, підпомагана альбанськими охотниками, покликаними недавно до війська, є в дорозі до Арістократро. Коло Ереке прийшло до крованих борб між Альбанцями і Епіротами. Ереке заняли тепер Епіроти. Наслідком сих нападків ситуация знов погіршила ся, а переговори між альбанським правительством і Епіротами перервано.

Правительство одержало вчера телеграму, яка доносить, що в Гормові, на полудневий схід від Цепелені зловлено 200 альбанських магометан, котрі не втікли перед Епіротами і затягнено до сусідного села Кодри. Там заведено їх до православної церкви і всіх 200 живцем розпято, а церкву опісля підпалено. Коли недавно в два дни по сій події альбанські жандарми обсадили Кодру, знайшли на пів звуглені тіла. Вістка ся викликала тут велике обурене.

В послідних боях Епіротів з Альбанцями Епіроти розбили Альбанців. Відділ альбанської жандармериї подав ся під напором Епіротів і мусів втікати. Вісти про погром Альбанців викликали в Альбанії пригноблене. Правительство рішило ся зібрати всі сили і відперти Епіротів. Відділ нових альбанських рекрутів в силі 10,000 людий вислано до Корічі на поміч тамошному відділови жандармів в борбі з Епіротами.

HUGH D. CUTLER
адвокат

Полагоджує всякі справи. Ві сяких процедурах удавайтесь до нього.

Phone M. 7038 210-11 Nanton Bldg. Winnipeg, Canada.

EDELWEISS BREWERY

A. W. RIEDLE, Prop.

WINNIPEG ELMWOOD

Наш Лягер, Ейл, і Портер найлутший.

Спробуйте пити *Riedle's Beer*

Telephone - - - Main 2987.

Edward L. Drewry,

REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА

St. John — Winnipeg

Наші вироби самі себе хвалять.

Пийте! DREWRY'S: Лягер, Ейл і Портер.

Мінеральні води всім знані.

Telephone: St. John 221.

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границю $1.50
Поодиноке число .... 5ц.

Адрес Редакції і Адміністрації:
"КАНАДА"
261 Fort Street,
Winnipeg. Manitoba.

CANADA
Ruthenian Weekly

Published by
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.

Subscription per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5c.

For advertising rates and all business matters address:
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd.
261 Fort Str., Winnipeg, Man.

Уваги.

Що скаже на се "Канадийський фармер" та ще декотрі українські часописи?

Кождий з нас памятає, як за брехливою "Фрі Пресс" деякі українські часописи накинули ся на теперішний ряд за те, що він хоче довести діло до кінця з Сіенарською желізницею, котра за ліберального урядованя дістала в наших людий назву "Микити", що їздить волами.

Ріжні часописи ріжно о сім говорили. Одна "найповажнійша" виявляє своє знанє і розуміне економії (доброї господарки) в "статі" п. з. "Нема то, як богатим компаніям."

Друга часопись, звісний з брехливости "Канадийський Фармер", таки на добре був присікав ся до теперішного ряду за те, що забрав ся, попсовану ліберальною господаркою желізницю, поставити на ноги і то так, щоби край мав з неї користь, а не щоби она приносила єму вступ. — Та не будемо розводити ся над сим довго, а лише наведемо слова органу фармерської організації, слова "Грейн Гровере Гайд" до котрого згадані часописи мають довіре і не раз подавали ся до него "в опеків".

Треба знати, що "Грейн Гровере Гайд" се дуже поважна часопись в Канаді і помимо того, що в ряди годи хилить ся на ліберальну сторону, то все таки, не могла она вздержати ся від признаня рації теперішному консервативному ряду, кажучи се, що слідує:

"В виду внеску, який премієр Борден вніс в парляменті, щоби заручити 45 мілїонів в користь Сіенарської желізниці, буде дуже тяжко, зрачи з політичної точки, навіть і для опозиції (лібералів), ставити опір сему внеску; хиба які недостачі будуть відкриті в сім внеску.

З огляду на те, що сіенарська желізниця є страшно за довже на і в додатку не скінчена, то само собою розуміє ся, що поміч мусить прийти з якогось жерела, бо иначе прийде фінансова (грошева) кріза, и-

Фармері Читайте Уважно.

кої Канада, ще не бачила. Упадок Сіенара безпечно ослабив би, або і зруйнував би наші банкові інституції і богато инших торговельних заведень в Канаді, котрі є великими вірителями Миккензієго і Мани-а або Сіенара. Щоби мати на що оперти ся ряд заняти в думку в сій справі провінціональний уряд в Новій Шкоції, в Саскачевані і в Альберті, котрі, як трафило ся, є всі ліберальні. Від кождого з сих урядів премієр Борден дістав відповідь, прошучу, щоби він дав конечну поміч, котрої треба, щоби докінчити Сіенар. Сей поступок сих провінціональних лібералів обезвладнив іменованє лібералів посадів в канадськім парляменті."

Ось і бачите панове фармері які то політики з лібералів на котрих службі стоїть брехлива "Фрі Пресс" та брехливий "Канад. Фармер". Те чого хотять навіть і ліберали з Саскачевану і Альберти, того нехочуть манітобські ліберали та їх ще раз кажу, несовістна та брехлива преса.

Що ви на се фармері Саскачевану і Альберти? Ваші правительства, хотяй ліберальні, попирають консервативне правительство в Оттаві а славний "Канад. Фармер" кидає ся на него мов скажений звір.

Певно, коли манітобські ліберали зі своєю "Фрі Пресс" так поступають, то можемо бути певні, що не до парляменту їм дорога а до "люмбер кемпи."

Манітобський фармер вже давно прозрів, то і не позволить робити з себе забавку в не чистих руках лібералів та ще деяких безносих політиків, котрі таку важну річ, як се ся збувають на іронічній повинни п. з. "Нема то як богатим компаніям".

ЩО ЯК ЩО...

"Що як що, але 40 мілїонів є таки є за що і встиду потерпіти" кажуть декотрі ліберали.

ЧИ ЛІБЕРАЛИ СПРАВДІ ТАКІ СВЯТІ. ЯК СЕБЕ ПИШУТЬ?

Лїберали, коли побачили, що они безсильні і що грунт під їх ногами чим раз то більше усуває ся, то они, як той потапаючий хапає ся бритви, вхопили ся обома руками ревереиди шовінізмом пересяклих пресвітеріяньских попів - гипокритів гай гадають, що аж тепер їх царство ублизило ся.

Найбільшим їх покровителем є звісний пресвітеріяньский піп Гордон, котрий під іменем Ральфа Коннора написав повість п. з. "Форейнер." в котрій збезчестив всі не англійські народи а навіть не вагав ся взяти на сміх почуваня матери вглядом своєї дитини, лише тому, що оне була "галішенков". Під омофором таких і їм подібних манітобські ліберали беруть ся звести борбу в правлінє в нашій провінції.

Найбільше улюбленим оружєм лїберал. в борбі о посадь-

сьве крісло є те, що они обіцюють, що коли нарід віддасть їм в руки керму провінції, то они позамикають всі готелі.

Коли-б се була правда і коли-б манітобським лібералам можна було повірити, то ми би і не виступали проти них, а противно, станули-би по їх стороні.

Очевидним доказом, що лібералам ніхто не вірить, є і те, що они стратили грунт під ногами не лише в нашій провінції, але також і в цілій Канаді, тобто і в центральним парляменті. Щоби не бути голословним наведемо тут коротеньку історію ліберальної "тверезости".

В 1892 році на підставі обітниці, що зарадять лиху, яке приносить пиянство, дістали ся до парляменту. Ну і що они зробили? Відкликали ся до народу. На листі було 44.573 голосуючих з того 18.637 голосувало за замкненем "бар" а 7.115 голосувало, щоби они лишили ся так, як є. Що тепер зробили ліберали? **Цілком нічого.**

В р. 1898 перед виборами они знова пустили ся на ту саму дорогу. Добродушні виборці дали ся знова звести і вибрали лібералів в друге. А ліберали як ліберали та ще до того і манітобські, знова відкликали ся до народу. Сей раз було на листі 49.304 голосуючих. З сего 12.367 голосувало за замкненем "бар" а 2.955 проти замкненя. Що тепер ліберали зробили? **Цілком нічого.**

Ось і бачимо які то пани ліберали і як они вміють дотримати обіцянок. Та "до часу зба ток воду носить." За богато вже сего було для виборців провінції Манітоби і тому они подякували панам лібералам за услуги памятного року 1899.

Тепер коли консервативці дістали керму в свої руки, то побачили, що нема найменшої контролі над продажею трунків, в повнім того слова значіню. Горілку продавано через 24 год. на добу і цілих сім день на тиждень. Тут зазначимо що сего навіть найтверджі ліберали не заперечать. Горілчані склади можна було дуже легко найти навіть і по селах. Словом сказати, то ні найменших застережень в продажи трунків не було.

Вірний образ тодішних відносин представить собі кождий, хто лише був в Чікаго або в Ню Йорку.

Зараз по виборі консервативці взяли ся до роботи. В 1900 р. ухвалено закон, що контролював торговлю алкоголем. — Сей закон є ще і нині взірцем до наслідуваня для других провінцій. Та на сім не скінчило ся. Ряд відкликав ся до населеня о пораду, як має дальше поступати. На листі було 74.477 голосуючих. За замкненем готелів була вже лише 15.607 а проти замкненя було вже 22.464.

Чому така велика зміна кождий запитає.

Дістаньте безплатну

ФАРМУ

В ВЕЛИКІЙ КАНАДИЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ

МАНІТОБІ

ДЕ

ПАНУЄ ДОБРОБИТ.

Манітоба є славною через свою богату землю, котра родить найкрасшу пшеницю в сьвіті, а також і всяке друге збіже — овес, ячмінь і т. п. — і найкрасшу огородину в сьвіті.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що принадила поселенців, а будучи найдавнійше заселеною, она дає нагоду до успіху своїми школами телефонами, дорогами і т. п.

Кождий фармер, що займає ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівці і коні, або огородину і молочарські продукти, має найбільший ринок в Західній Канаді. Все що фармер продукує зараз закупоює ся і завсігди по добрій ціні місцевими купцями.

Безплатні гомстеди, що складають ся з 160 акрів, роздають ся поселенцям Урядом і богато Русинів розпочали фармерство на сій земли і тепер стоять на добрім становищі.

Если хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі доки не розумія обставин краю, той може легко знайти роботу на якій будь другій фармі за добру платню. Опісля набувши практики може мати свою власну фарму.

Манітоба має ще досить місця на тисячі поселенців, бо Манітоба є дуже велика країна, рівна кільком европейським провінціям злучених разом. Приходіть до Манітоби і будьте независимими.

Напишіть ще нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манітобу. Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО если ви напишете до:

Department of Agriculture
Winnipeg Manitoba, Canada.

Стало ся се так. Як знаємо міста з Західній Канаді ростуть дуже скоро. Те саме і стало ся з Вінніпегом. А що по містах буває всякого народу богато, то і не тяжко було богатим торговцям напоїв поставити на своє. Они взяли ся до виборів в звісний спосіб а вислід був, як висше згадано. Хотяй ряд не був контетний з такого висліду, однак се була воля більшости а яко з такою кождий мусить числитися. Але і тут ряд дав собі раду. Консервативний ряд, як дійсно демократичний ряд, ухвалив закон, силою котрого, сухові округи та навіть і поодинокі села дістали цілковиту автономію, себто цілковите право господарювати в себе дома незавмисимо від нікого.

Накидати комусь якісь закони проти его волі, на думку кождого здорово - мислячого чоловіка, є несправедливо і не по людському. Тепер люди поодиноких околиць, не залежні від Вінніпегу, можуть розпоряджати ся в себе в дома, як на їх думку найлутше. Треба знати, що число мешканців самого Вінніпегу є більше, як половина мешканців цілої провінції.

Тепер коли яка околиця хоче, щоби жадних алкоголічних напоїв не вільно було продавати в її границях, може се дуже легко зробити. Користуючи ся сим законом 37 муніципалів стали "сухими", то є, в границях їх не вільно продавати, або навіть і не вільно мати жадного алькоголю, хиба на приказ лікаря.

Ряд знова, користуючи ся єму прислугуючим правом, сам на свою руку заборонив торговлю алькоголічними напоями на просторі 180.000 квадратових миль, або коли до сего додамо згаданих 37 муніципалів, то побачимо, що більше як 80 процент цілої Манітоби підлягає заказови торговлі напоями.

І в виду сего худобоча партія лібералів праси не вагає ся казати, що манітобський премієр, Сир Родмонд Роблін є в спілці з готельниками, таке робити потрафить лише брехлива ліберальна бранжа та преса, котру репрезентує між нами звісний "Канадийський Фармер".

На конець питаємо нас панове ліберали, що ви зробили для тверезости в тих провінціях де ви в силі. Чому там того не робите, чого домагаєте ся від консервативного ряду Манітоби?

ПОЛЕКША ДЛЯ ГОМСТЕДОВЦІВ.

Одно з найкращих кроків, які поробило теперішне консервативне правительство, є поправа законів відносячих ся до гомстедів. Ряд поправки "Домініяльний Земельний Акт" в той спосіб, щоби осунути всяку можливіть гіркої долі гомстедовця, що осів на одній з гомстедів Західної Канади, шукаючи відпочину від старокраєвих "гараздів."

Сих змін вже давно домагали ся люди а що, як знаємо, ряд находив ся в руках лібералів, то все, чого домагав ся поселенець Західної Канади було єму відмовлено.

Аж тепер, коли ліберали дістали примусовий "урльоп" а на їх місци прийшли консервативці, доля поселенця троха поліпшилась.

Найголовнійшою поправкою в вимогах від гомстедовця уважаємо те, що гомстедов, не конче мусить мати 30 акрів зораних а 20 засіяних, щоби дістати патент на свою землю. Коли котрий гомстедовець осів на такій земли, що обробити 30 акрів землі приходилоби єму досить трудно, то тоді, в заміну за управу грунту, він може ховати худобу. Хто як хто, але наші поселенці на сім найбільше зискають. Ми знаємо що наші люди не конче з повними кешенями йдуть на гомстеди. Богато є таких, що йдуть на гомстед з "бьльоком" тютюну, або з "квордом" та ведуть за собою пятеро - осьмеро дітий. Тож будучи в таткім стані цілком не можливо їм постарати ся о потрібну до управи ріли машинерію. Чи мало є таких, що сидять, або сиділи на гомстеді по 10 — 15 літ заким дістали патент і то лише тому, що ліберальному рядови не хотіло ся змінити гомстедових принціпів.

Тепер коли замість того, щоби вворати трийцять акрів скалистого грунту, гомстедовцеви можна ховати худобу. При хові худоби не вимагає ся великої фізичної сили. Мала дитина, або жінка може доглянути худоби на пасовиску. Алечи сего треба? Ниж знаємо, що тут худоби не конче тереба де слідати. Є ще, Богу дякувати, де пасти ся.

В виду сих обставин гомстедовець не потребує мучити ся з цілою родиною, копаючи акри до патенту а противно, він може піти літньою порою на заробок і забезпечити себе і свою родину на цілу зиму. Е зимі, сидячи на гомстеді, гомстедовець дуже легко відбуває свою повинність, не журячись, що в него не зорано і хтось прийде "канцелювати" єго фарму.

Дальше ряд змінив і те, що тепер, коли хто взяв і "прием-шин", то за перших 3 роки не платить жадних процентів, а за других 3 роки, если виплачує рати точно, тоже не платить проценту.

Кождий, хто знає си, на се сконечно признає, що сі поправки на місци і є дуже корисні для фармерів.

Цікаво знати, **чому ліберали не зробили се, будучи 15 літ в силі.**

РІЖНІ ВІСТИ.

КАРІЄРА М. ГОРКОГО.

Максим Горкий, котрий називає ся в дійсности Олекса Максимович Пешков, уродив ся 14 липня 1862 р. в Нижнім Новгороді, а історія його житя така: Горкий був в р. 1878 хлопцем до посилок в магазині обуви, 1879 учеником у рисівника, 1880 хлопцем до посилки в кухни на кораблі, 1883 робітником в фабриці прецлів, 1884 пачкарем, 1885 помічником пекаря, 1885 актором в треторяднім театрі на передмістю, 1888 торговельником овочів, 1888 хотів поповнити самовбійство, 1889 став будником, 1890 начальником стациї і ще в тім самім році писарем у адвоката, 1891 робітником в салинах і бродягою, 1892 написав свою першу повість "Макар Чудра", а 1903 повістарем сьвітової слави, яким є нині.

Краса арабки.

В повній займаючих думок і пословиць мові арабській є одна пословиця, котра каже, що скінчено гарна жінка повинна мати чотири річи чорні: волосе, брови, рясі і очи; чотири річи білі: шкіру, руки, зуби і білко очий; чотири річи довгі: рамена, руки, пальці і ноги; чотири округлі: голову, шию, зігнену руку і локоть; чотири малі: брови, ніс, уста уха; чотири червоні: лиця, уста, язик і ясна. Число "чотири" мусить отже сильно займати Арабку, коли стоїть перед зеркалом і дивить ся, чи її постать відповідає вимогам, які в і вітчині ставлють жіночій красї.

Пірвана до гарему.

Англійські часописи описують цікаві пригоди молодої й гарної Француски, Елеонори Самипер, котру Мароканці в часі одного нападу пірвали з французького табору і держали у себе в неволі через сім місяців. Самипер оповідає, що в часі нічного нападу Мароканці спіймали її, прив'язали до кінського хвоста і вивезли далеко в пустиню. По кількох днях заявили їй, що з огляду на її красу призначено її до гарему сина марокканського вожда Карі. Що-ж було робити? За непослух або опір грозили битєм, а навіть смертию. Сім повних місяців перебула нещаслива в страшній неволі. З вікон гарему могла бачити французький табор, але знакозила ся під так пильним доглядом, що всякий побір навіть утечі був неможливий. Богато потерпіла також від марокканських жінок і товаришок гарему завидних на неї за взгляди, яких не щадив пан гарему Француці. Вкінци удало ся її повідомити про своє неволю Іспанців, а ті не довших торгах викупили її і звернули до своїх.

Японські гості.

Японські готелі збудовані з дерева, найвисше двоповерхові, на палях. Підлога в кімнатах є виложена матами, однак не лежать вони на голій підлозі, лише находять ся під ними матераци. На сій елястичній підстілці можна вигідно ходити, лежати і сидіти, ставляти крісла і ліжка. Однак Японець не потребує сих меблів, отже кімнати є зовсім пусті. Перед входом до кімнати находять ся обуви або сандали. Замітною пікою японських готелів є власне се правило не сандалів. Тому Японець може увійти кождої хвилі до кімнати, не боячи ся о запорошені чи заболочені чоботи. Стіни є переважно з деревяних крат обклеєних папером і є движимі. Се уладженє робить лиш німи вікна і двері, позволяє все видіти, що діє ся в помешканю коли стіни не засунені. Окружаюча готель галерия є заосмотрена рівнож в такі движимі стіни. В ночи готель не має ні сьвітла, ні воздуха. Що денно рано будить подорожного талає відсуваних стін.

Першою потребою є мите рук. Гість не бачить в кімнаті води ні рушника. Нечайно розсуває ся стіна і на порозі дві малі служниці клякають і чолами доткають мати. Чужинець є в заклопотаню. Коли вкінци зрозуміють, що подорожний хотів би обмити руки, проводять його галєрією ріжними скомплікованими східцями до малої, деревляної комірки на подвірю. Тут нема ніяких мат, за се є водопроводи, купелеві кабіни і т. д. Се місце до миття є спільне для всіх мешканців готелю.

Кождий гість одержує в готелю "кімоно", бавовняну матерію, якої уживає як плаща і "шляфрока".

Їду приносить кождому гостеви до кімнати. На невеликім стільчику служба уставляє маленьку посудину з невеликими порціями страв. Трохи зупи, трохи макаронів, риби, яри ни, риж, компот — ось обід. Риж є білий, сухий, без смаку. Одная страва загалом чиста, прості і поживні. Европейці вони не смакують.

"РІДНА ШКОЛА"
в Галичині потребує тепер більше як колинебудь передше Вашої помочи!!

ДОБРІ РАДИ.

(Дальше.)

Б) Дур (тиф) патнистий (плямистий).

Ся недуга є инших краях дуже рідким гостем, або і зовсім не лучає ся. За се у нашім краю она зовсім не вигасає. Є вона проте великою язвою нашого краю і забирає річно значне число жертв. Цікаво проте знати, відки она у нас взяла ся? Давнійше в нашім краю не була она знана. Знаємо тілько з історії, що она лютила ся дуже підчас великих воєн, а головно підпадали тій недузі струджені тай зголоджені жовніри. А що тих жовнірів гнали з краю до краю, то они порозносили сю слабість по цілім сьвіті. Головно не так давній кримській війні в р. 1856, де воювали трохи що не всі великі европейські держави а неворотом війська до дому заніщила ся та хороба по цілій Европі, а найчастійше являла ся она в Англії, в північній Німеччині, Шлеську, Галичині та Росії. Давнійше прозвали сю слабість також "тифом воєнним", бо все являла ся она по війнах, а що она чіпає ся найбільше убогої людности, а то в часі неурожаю і передновку, значить ся то, коли є справдішний голод а за припайменше хвилевий недостаток, тому називають у нас сю слабість "тиф голодовий."

Чому власне ся слабість находить найбільше біду людність? По перше тому, що бідні люди живуть ґлітно по тісних, хатах, а через недостаток і тісноту неможна утримати чистоти. До того бідні люди віджививлюють ся дуже лихо тай через се не мають опору проти такої недуги. А що хороба та заразлива, а зародень її виходить ся найрадше в нечистоті, проте усі, що живуть в біді, що не змінюють одежі, що ночують по брудних норах, бараках і т. д., як прихожі захожі робітники, ванднрівні жебраки і т. п. розносять сю недугу по ріжних околицях.

Тяжко ріжнить ся сей тиф від тифу черевного. Довгі часи не могли навіть і лікарі розріжнити тих двох недуг, бо і при одній і при другій недузі хорий показує обиви однакові, а іменно: велику горячку, несвідомість, безпамять, мачення (то все називаємо тифовим станом). З тої причини сі обі слабости називано по просту тифом. Аж пізнійше показало ся, що се дві цілком инші недуги, і що причина їх є цілком инша. При черевнім тифі напасає недужий на понаи черевній, а при патнистім тифі того нема, і той тиф не переходить так правильно в чотирох недїлях, як черевний, але має перебіг богато острійший, тай дуже не однаковий. Много залежить від того, яка є сила пошести. Часом гине від неї 5 — 10 на 100 хорих, а часом буває она така важка, що гине половина усіх хорих. Є она безусловно більше заразлива, як тиф черевний і тяжше устеречи ся від зараженя. Бо скоро при черевнім тифі знаємо напевно, що шкідник недуги гидить в відходах хорого, але всьо, що в його окруженю находить ся, може перенести хоробу на другого, приміром: біле, одіж, хоч на око чиста, а навіть віддих недужого має в собі зародки хороби, котрі може здоровий вдихнути в себе і вже від того само-го заразити ся. Тому усі, котрих доля призначила ходити коло таких хорих, а то: доглядачі хорих, прачки біля, а навіть лікарі не годні встеречи ся від зараженя сею недугою. А щож доперва говорити про родину, котра нераз дусить ся і по десятеро в одній хаті? В такій родині, скоро та недуга загніздить ся, то не обійде ся звичайно з одним хорим, але часом лежуть нераз і всі ще живуть в сім домі. Лучали ся такі випадки, що цілі родини повимирали на пятнистий тиф.

Якже виглядає тота недуга? Она починає ся далеко острійше як тиф черевний і вже до кількох днів доходить до своєї висоти. Хто заразить ся тим тифом, не захорує конче відразу, а часом 8 — 10 днів носить він зародень тої хороби. Але як вже недуга розвіне ся, то звалить скоро і найздоровшого чоловіка. Она не іде так по сепени а легонька, як черевний тиф, лише бере ся дуже остро до чоловіка. Такий хорий почуває звичайно дрож, його морозить по цілім тілі, головно хребтом, тай зараз тої самої днини відносить ся горячка висше, як при тифі черевним, бо навіть до 41 і 42 степенів. При тім болить дуже сильно голова, крижі, руки і ноги. Часом буває, що хорий блює, в голові мутить ся бачить всілякі привиди, в ухах шумить, тратить скоро зовсім память, мачить, белендить так, що нераз люди і не догадуются, що се тиф, лиш думають, що хорий зійшов з розуму. Коли такого хорого не припильнувати, то може лучити ся, що він навіть заподіє собі щось, повісить ся, або в инший спосіб позбавить себе житя.

Горячка у такого хорого майже не спадає, навіть рано (при инших горячкових недугах усе рано буває лїпше).

Скіра є дуже горяча, а язик сильно обложений і сухий. Хорий дихає важко, в носі і очах видно нежит (катар) і вже з самого початку починає троха кашляти. Появів недуги в кишках нема, хиба легке недуге живота і слабе розвільнене. Моч хорого горячкова темна і насичена.

Вже третього а найдальше семого дня виступає висипка, то є пятна або плямки, від чого сей тиф названо пятнистим або плямистим. Є то малі червоні плямки, а висипують ся о він по грудех, плечах, боках, руках, ногах, а рідко коли на лици. Плямки ті є досить дрібні, але часом бувають і більші, подібні як при корі, тому через, скоро така висипка виступить у молодшого, уважають зразу ту слабість за невинний кір, а тимчасом був се тяжкий пятнистий тиф. Проте треба бути дуже осторожним з кождою висипковою недугою.

Конець буде.

КУПУЙТЕ ШЕРИ

В РУСЬКІЙ ВИДАВНИЧІЙ СПІЛЦІ

яка видає

руську тижневу часопись "КАНАДУ".

Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20.000.

Шери продають ся по $1.00 (одному долярови) один.

Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом нашого видавництва та інтересуватись його розвоєм.

По всякі інформації пишіть на адрес

,,CANADA''
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

Ширіть і передплачуйте часопись "КАНАДУ".
Передплата виносить тільки $1.00 на рік.

Замовляюча картка на ,,Канаду''.

Ruthenian Publ. Co. Ltd.,
261 Fort Street, Winnipeg, Canada.

Прошу о висилку мені „Канади" почавши від ...

Імя ...

Адреса ...

Почта ...

Прошу вирізати сю картку і вислати на адрес ,,CANADA'' 261 Fort Str., Winnipeg, Man.

ІЛЮСТРОВАНА УКРАЇНА

одинокий ілюстрований журнал українських родин, посьвячений літературі, критиці, малярству, архітектурі, пластиці, народній музиці, театральним справам, музиці, українській минувшині, етнографії, і фізичному вихованю.

Містить також описи подорожий, огляди українського житя і т. д.

Ілюстрована Україна є журналом безпартійним — всеукраїнським.

Ілюстрована Україна ведена на взір великих ілюстрованих журналів, здобула собі по першім році свого істнованя велике признанє серед нашого народу.

В Ілюстрованій Україні співробітничать найкращі літературні, наукові, і публіцистичні сили.

ДАРОМ БІБЛІОТЕКА ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАЇНИ.

В 1914 р. приступаємо до постійного видаваня бібльотеки Ілюстрованої України. Вийде в тім році 4 томи бібльотеки (2 повісти 1, наукова розвідка і великий альбом українського Львова).

Всі передплатники Ілюстрованої України дістають видання бібльотеки даром.

Ілюстрована Україна виходить два рази у місяць — великими зошитами у Львові ул. Руська ч. 18.

ФІЛІЯ ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАЇНИ В ВІННІПЕГУ КАНАДА.

З початком 1914 р. отворилисьмо для Канади і Америки філію редакції, адміністрації і експедиції Ілюстрованої України в ВІННІПЕГУ під управою п. І. Петрушевича. Всіх наших передплатників і прихильників просимо присилати передплату до філії і там звертати ся у всіх инших справах.

Всі передплатники будуть одержувати часопись з філії.

Адрес філії:

Ilustrowana Ukraina,
590 Pritchard Ave., Winnipeg, Man.

Dr. G. KALICHMAN

Лікар диплом. в Австрії, Росії, Німеччині і Канаді утримує приватний руський шпиталь і аптику при 453 Selkirk Ave. в Вінніпегу. Лічить за дуже уміркованим винагородженєм так в шпиталі, як і доходячих хорих на всякі недуги внутрішні, жіночі, хірургічні, очні і ушні. Скоре і ґрунтовне лїчене хоріб секретних (венеричних) найновійшими методами 606. Лїченє електричною силою. Висилає лікарства на кольонії по одержаню завдатку. — Шпиталь, помешкане і офіс:

453 Selkirk Ave. Phone St. John 1772. Winnipeg, Man.

ЛЕСЬ МАРТОВИЧ.

ХИТРИЙ ПАНЬКО.

Не досьвіта, але таки ще в ночи встав Панько. Вбув великі чоботи, надит кожух, а легітимацийну карту й карту до голосованя запхав у пазуху аж геть на голе тіло. Вже дома боявся, щоби тих карт хто не видер.

Жінка дала ему пів хліба ще й грінку сира — на доказ, що сегодня для Панька сьвяточний день.

Бо Панько сегодня перший раз у своїм житю виновнюван уряд. Уже ему минуло сьвятої неділі 62 роки, а він іще до тепер не був ніяким урядником у громаді. Аж сего року вибрали его громадяне виборцем на посла до віденської ради.

Не дуже то велика почесть бути виборцем — особливо сего року, коли — після послідних кровавих виборів — ніхто з громадян не хотів дати вибрати ся тай, правду сказавши, Панька вибрали лиш тому, що его в місті ще не знаюли за "бунтівника, котрий инакше важить ся голосувати, як за [illegible]" староста, — але все таки уряд урядом, то й Панькови припало се дуже до вподоби.

Панько вийшов на двір, а там таки темрява, хоть око виколи: носа свого не видно. Хоть чалапав густим осінним болотом і навкруги не чути було й живої душі, то все-ж Панькови здавало ся, що иде поміж тисячами народу. Тай наче ті тисячі наказували ему те саме, що сеї неділі читальники коло церкви: "А майте собі в тямці, Паньку, не віддавайте карту до голосованя нікому, аж на горі при комісії. Аби сам староста зажадав від вас тої карти, то не дайте, бо все пропаде. Легітимацію покажіть, як який урядник запитає, але карту до голосованя ні, хоть би вам сотку давав."

"Що то сотку?!" — ніби відповів у гадках Панько тим тисячам народу — "але ну! аби ми на муки брали, то не дам. Уже-ж я знаю за громаду постояти! Коли громада мені таку честь повела, то я за ню хоть у вогонь!"

Так собі міркував Панько тай мав дивне почутє втіхи й страху. Неначе дістав якийсь дуже дорогий, але й дуже делікатний дарунок, тішив ся тим дарунком, а враз і бояв ся, аби его не впустити, або в руках не роздавити. Найдужше боял ся того, аби нічо не змилити. Тому розгадував собі вже щось десятий раз, що має робити.

"Перше — гадкував собі — маю піти до того адуката-Русина, аби вписав на карті нашого посла, а відтак просто перед комісію."

Сими гадками Панько так занял ся, що й не стямив ся, коли вчинив ся в місті. На дворі вже був день, але крізь густу мраку годі було на кілька кроків людий пізнати. Та мрака обсіда кожух і капелюх Паньків дрібними крапельками.

У той день відбував ся в тім місточку ярмарок, то поволи з усіх боків стягали ся ярмарочні люде. Панько замішав ся поміж ярмарочних, бо чув дома, що як би его жиди де одинцем залимили,(завважили,) то зараз або карту відібрали би, а як ні, то підвели би жандармів, аби Панька арештували. Тому Панько пробирав ся поміж ярмарочних до того адуката.

В адуката написали Панькови на карті до голосованя імя кандидата й навчили Панька, як має донести ту карту аж перед комісію.

"А вважайте," — говорили ему — "абисте не злакомили ся на пятку, бо в сінях стоїть секретарь Момчинський, відбирає картки з нашим кандидатом тай дає другі картки з пяткою."

"Я ні от-туда!" відповів Панько, всуваючи картку до голосованя назад до пазухи — "а пяткою він мене не догулить," — говорив радний, що лиш пяткою нужають, а більше нічим.

Ішов до повітової ради, де була виборча комісія, втішений, що сих виборів тільки пятками воюють. "Най він собі хупить мотузок за ту пятку" — міркував Панько, підходячи до повітової ради й держачи в кулаці легітимацийну карту, щоби її показати якому посіпаці, аби допустив до комісії.

В сінях будинку ради повітової стояв під одною стіною секретарь Момчинський, вивертаючи верхню губу до гори, щоби оглядати свій довгий білий вус, а під другою стіною стояв величезний хлоп у смушковій шапці і в довгій капоті. Себув ніби якийсь польний, а тепер приставлений Момчинському до помочи, як агітатор польського кандидата. Дальше в сінях прохожував ся жандар, держачи карабін у руці.

На вид сих урядових лиць Панько трохи збентежив ся і підступав несьмілими кроками до сіней. Як тільки вихопив ся по камінних східцях до сіней, задержав его секретарь словами:

"Покаж карту."

Панько показав дрожачою рукою зімниту в кулаці легітимацийну карту.

"Не ту! Карту до голосованя!" — скричав на него Момчинський тим голосом, яким кричав іще перед кількома місяцями, яко вахмайстер, на уланів.

"Ого! вже зачало ся" — подумав собі Панько, а дрож потерпливки й дожиданя чогось непевного пробігла по цілім его тілі.

Нараз Панько збояв ся, щоби не послухати сего сердитого секретаря. Не знав, чому саме, але почував, що як сей панок напосіде ся на него, то его рука сама залізе до пазухи й витягне карту. Щоби сей страх прогнати, гулював Панько в думці на себе: "не дати! не дати! не дати!"

Всі оці думки тревали одну мить, заки Панько роздумав, що має секретареви відповісти. Отже таки — хоть намагав ся сказати щось рішуче й переконуюче секретареви, нічого путнього з того не виходило.

"Я не маю инакшої карти", — приговорив Панько й тутже зміркував, що ему не повірять.

Секретар нагнув до него своє червоне лице: "Брешеш! Давай картку до голосованя!"

"Най діє ся божа воля! Коби оце перебути тай решта", подумав Панько тай боязко обізвав ся:

"Я тут не дам тої карти, на горі при комісії."

"Мулю!" — запищів секретарь і, розтягаючи рот, показав передні зуби. Потім моргнув на агітатора тай прошептав: "Раз го!"

В тій хвили підніс агітатор свою здоровезну руку тай із розмахом ударив Панька по лици.

"Уже бють! Але витримаю, аби не знати що," подумав Панько й приготовив ся ще на кілька полічників: затис зуби тай стяг кілько мога лице. Гадав, що се охоронить его від болю. Секретарь відвернув ся до стіни й злегонька сьміяв ся. Панько наче прикипів до того місця, де зразу став, дивив ся переляканими очима на агітатора і ждав на щось.

Тоді приступив до него жандар скорою ходою й підніс карабін кольбою до гори.

"Махай або сюда або туда! не заваджай другим!" — скричав на него жандар із такою злобою, як би ему Панько не знати яку шкоду заподіяв.

Панько сам не счув ся, коли нахилив ся, коли зняв руку понад голову й коли борзенько, назадгузь, висунув ся з сіней. Став собі оддалік супроти дверей тай засоромив ся.

"Ото-м таки вдержав! Збояв ся. Красно-ж я стояв за громаду. Варт мене другий раз вибрати. Збояв ся, що голову розчерепить кольбою!" — роздумав собі Панько тай дивив ся, як инші виборці заходили по одному до сіней, як секретарь відбирав від них картки, а натомість давав другі.

"Там відай є пятки. За зле платять, а за добре бють!" — міркував собі Панько, а сльози і підходили до очей з жалю і з болю, бо лице вогнем пекло.

Стояв на однім місци покірно, як жебрак перед панською шатою, заглядав до середини тай уже здавало ся ему, що може якось незамітно прішхав ся через сіни. Але знов не мав на те великої надії. Потому розгадував собі, що ему в селі сказали би, якби з нічим вернув.

Але другий жандар, що ходив попід будинок, устиг уже звідати ся про Панька й справив ся прямо на него.

"Марш!" — скричав і сей з такою лютостю на Панька, наче би він і ему велику кривду зробив. — "Тут не вольно стояти!"

Заликаний Панько потріботав борзенько поміж ярмарочних і мав достоту таке почуваня, як мала дитина, що її бучком вигнали від вишень із чужого саду. "Бідна ж моя голівонько," думалось ему, "що мені робити?" Розирав ся кругом себе, ніби шукаючи якоїсь людини, аби ему порадила.

Так розглядаючись, назирив із свого села Івана, в великій баранковій кучмі, що стояв похилений на возі тай щось нишпорив коло мішка. Щаслива думка мелькнула Панькови в голові й він пішов прямо на Івана.

"Що би я вас просив" — заговорив Панько, хапаючись правою рукою за дрючину від воза — "позичте мені шапки."

Іван здивував ся: "А вам же на що шапки?"

Панько подумав хвильку: "Ви не питайте на що, але позичте; я вам свій капелюх."

Іван із заклопотаним почіхав ся в потилицю тай: "Вибачайте", — каже — "Паньку, але я не знаю на яке. Ану ж відтак якась біда..." говорив Іван несьміливо підозріваючи, чи Панько часом не поробив щось тут у місті, а тепер хоче перебрати ся, аби его не пізнали.

Панько порозумів, чого Іван боїть ся. "Та ви не бійте ся, Йване, нічо. То, я голосую на посла, а там бють. — "

"Хіба бють," — перебив Іван — "А казали, що них виборів не будуть бити."

"Ой не будуть!" — відповів Панько. — "Мені вже осьде шістьдесятий і другий рік минув, а ще мене ніхто так у писок не віяв, як сегодня якась латка. Бог би его тяжко скарав! Та писок байка, але жандарь замахує ся кольбою до голови. А я старий чоловік: бою ся, аби мя не заголомшив до біди. Та позичте мені, Йване, поставлю в шапку віхоть то все не так страшно."

Іван зам'яв ся, нияково відмовити, але й не хотіло ся дати. "Та бо то, вважайте, Паньку," — примирив Іван — "шкода вашої голови, але й шкода моєї шапки: як угатить кольбою по шапці тай розпоре."

"А я вам бігме відкуплю. Вже колим обібрав ся грибом, то мушу лізти в борщ. Най уже коштує, а голос треба віддати."

Хоти-не-хоти взяв Іван Паньків капелюх, а Панькови дав свою шапку. Панько витяг із воза добрий жмут соломи, пиняла, потер на віхоть тай запхав на дно шапки. Так виестелену шапку взяв на голову й натяг аж на вуха.

"Тепер най бє, гупне як у подушку. Голос ніде, а я собі й байдуже." Так думав Панько, йдучи назад до ради повітової. Але чим ближче туда доходив, тим ставав несьміливіщий. Як уже був недалеко дверей став тай задумав ся

"Гей! та же то кольба як добня: пукне шапка, що й голову розколе. А хоть би, прем, і здержала солома, ануж морене по чолі!" Сі думки завдали Панькови такого страху, що він не важив ся заходити до сіней, тільки назирци заглядав туда.

З таким напруженем зазирав до сіней, що видів кожду жовтаву пляму на стіні від облупаного вапна, видів докладно заболочену доливку, від дверей зовсім чорну, а там далі смуги білі попри чорні. Але при тім довевпив ся, що сіни тягнуть ся геть далеко і що там ясно, значить ся: є другий вихід із заду.

"Ануж би туда зайти" — мелькнуло Панькови в голові й він, не надумуючись, обійшов каменицю, скрутив у бік і зараз побачив вузеньку уличку. Зайшов у ту уличку й переконав ся, що з заду кождої камениці тягне ся ще довге подвіре й кінчить ся високим муром. Проти двох камениць були сильні, великі дубові брами в мурі.

"Е," — сказав до себе Панько — "лиш не знати, котра брама."

Вернув ся назад і переконав ся, що рада повітова в третій з ряду камениці. "Ану ж до цеї камениці нема брами," подумав Панько тай став шептати молитви, заходячи назад у ту вузку уличку.

Проти будинку ради повітової в високім побіленім мурі стояла замкнена з середини дубова брама. Заввишки в півтора хлопа.

Панько став перед нею й першим его ділом було оглянути ся навкруги, чи нікого нема, бо ануж ізгулюкають: ловіть злодія! Обідрившись усюди, довевпив ся Панько, що ззаду стояла войськова стайня, обведена також високим білим муром; вітти Панько не мав боя. Але з лівого і з правого боку протинали ту уличку дві дороги. З кождої з тих доріг можна було лиш тоді заглянути Панька, коли нарочне за ним дивив би ся, бо брама була глибоко в мурі. Великої небезпеки не було.

Панько зовсім над тим не придумував ся, з якої речі его бють, напрят ему се видїло ся зовсім природним, що латки знущають ся над селянином. Він лиш брав голий факт на увагу й роздумував над тим, як би той неоспоримий факт зробити для себе як найменше шкідливим. Тому про нічо инше не міркував, як тільки про те, яким способом перелізти на другий бік.

"Треба би підскочити, аби вхопити ся за верх" — думав Панько, оглядаючи браму — "Рукою би може якось і влопив, але ногами не возьме: нема за що зачепити. Правда, є в брамі кілька цьвяхів, але чобіт ізсуне ся."

Так роздумавши, вернув Панько назад до Йвана, скинув чоботи, поставив на віз тай попросив Івана, аби взяв чоботи до дому. Іван знов здивував ся і сказав Панькови,

"Пусте," відповів Панько, "не замерзну. Як запарі зайдуть, пукну кісткою до кістки, аж вогню викреше. А вже колим обібрав ся грибом, треба лізти в борщ: мушу зайти потихоньки, аби прімкнути ся."

Пішов назад ід брамі. Зразу прймала его студінь, особливо на мокрих плитках від ніг аж під серце, але трохи згоді ноги стерпли.

Коли вчинив ся під брамою, обіздрів ся пильно навкруги, чи хто не видить, підскочив, ухопив ся правою рукою за вершок брами по самій середині, а відтак підніс туда й ліву руку. Ногами сунав по брамі, шукаючи якоїсь опору. І найшов: зачепив ся віхтем великого пальця правої ноги за велику круглу головку цьвяха.

Все те тревало дуже короткий час, а однако Панько встиг роздумати собі про всі прикмети тої брами. Найкращою прикметою, на думку Панька, було те, що брама за той час не скрипнула й не ворохнула ся. "Порядний якийсь майстер робив, дай ему Боже здоровє: на мінь ізроблена!"

Та як тільки вихилив Панько голову понад браму, в туж мить пустив ся руками й віскочив на землю як від. Побачив на подвірю з правого боку дривітню, а прямо перед его лицем вепили сіни й видко було секретаря, агітатора й жандарма. Панько спустив ся, що й вони его помітять тай тому зіскочив.

Оглянув знов кругом себе, чи кого нема. Зі стайні вийшов улан, але він не дивив ся в той бік, пішов прямо на дорогу тай щез із очей.

Панько розгадував собі, що не по середині треба хапати ся, але з правого боку від дривітні. "Ще раз, ще сей раз!" заохочував себе Панько, почуваючи велику втому й біль під пальцями правої руки. Поглянув на руку й побачив, що під середнім пальцем зі споду счімхав шкірку. Серце в грудях калатало ся аж ему дух заперало, а в очах мелькали жовтаві сьвітла.

"От таке то старого" — думалось Панькови — "трохи вив ся тай віддихати ся не може. Коби так молодий, шульнув би як лис." Ніколи ще так не було ему жаль минувшої молодости, як тоді під брамою.

"Байка! коби лиш на верх вихопити ся, а там найби й стрімголов, то нічо", потішував себе Панько й отягав ся. То ніби віддихав ся, ніби обзирав здерту шкіру, хухав у праву руку, але почував, що ледви другий раз полізе. Страх его знав, що не має сили примусити себе до діла.

"Тобі виборцем бути? А на віч кашляти не ласка?!" — корив себе Панько. Але й то не помагало: таки не чув у собі відваги.

Тоді розлютив ся. Не на себе, але на того старого Панька, що не хоче й через браму перелізти задля громади.

"Не хочеш! То йди через сіни; най тебе жандарь кольбою у голову вгатить!" — кричав у думці на того ледащого Панька тай, ніби слухаючи чужого приказу, зробив кілька кроків і приостав. "А видиш?!" глузував над тим ледащим Паньком. — "Маєш боя, аби тобі голову не провалив. Ліз же, братчику, коли хочеш у цілові до дому прийти!"

І знов ніби на чужий приказ, пішов на правий бік брами, підскочив, ухопив ся руками за вершок і, совгаючи босими ногами по брамі зачіпав пігтями за цьвяхи, за прогалини межи дошками, перегнув ся через браму і на один миг як жвавий хлопчик передоймав ноги на другий бік і спустив ся в долину. Хоть почував велику втому, отже не припочивав ні хвильки, але хильцем дріботав попід дривітню.

Став собі зза одвірка і крадьки підзирав, коли ті три в сінях дивитимуть ся в противний бік. На се не потребував довго ждати, бо тим трьом нікому й через думку не пробігло, аби вважати на задні двері. Вибравши таку догідну хвилю, майнув Павло до сіней і побіг босими ногами по камінних сходах, аби виконати австрийським законом заворучений акт вільних виборів.

Біжучи горі сходами, мав Панько велику радість, що не зрадив громаду тай так хитро втік від напасти.

Всячина

Історія пива.

Німці і народи мешкаючі в нинішній північно - всхідній Франциї, виробляли пиво з ячменю і з пшениці вже в найдавнійших передісторичних часах.

Історик римський Тацит, котрий жив в першім столітю по народженю Христа, був першим, котрий згадував о пиві; гостили його ним старинні Германи, коли заитав до їх краю. Лежали они на медвежих скірах і пили пиво, котре варили їм їх жінки. Тацит говорить, що одиноким занятєм Німців було польованє, шлегуванє ся і пите пива без міри.

Другий історик римський, Пліній, в своїх подорожах по Іспанії, знайшов там людий, котрі виробляли пиво. Уміли они його так варити, що могли його довший час передержати, а не псуло ся. Робили його з кукурудзи і з вози.

Рівнож один писатель грецький згадує о "вині приправленім з ячменю". На сій штуці знали ся після него Єгипта не.

Новий грецький писатель котрий жив 700 літ перед народженем Христа, правдоподібно також мав на гадці пиво, коли описував, як затурманені ним люди і від його впливом поповняли ріжні надужитя.

В Хінах довгий час перед рождеством Христа фабриковано задурюючий напій з рижу, котрий еще і нині називають Сам-Шу. Єсть він дещо подібний до пива.

Гигієна курення.

Деякі курці з привички відкладають закурене цигаро по якімсь часі наново закурюють. Того рода практика є для здоровля дуже шкідлива. Трійні продукти, що повстають при спаленю, а котрі суть летючі, назбирають ся при остудженю цигара і через те во но стає сильнійше. Тому хто не може зовсім покинути того для здоровля шкідливого налогу, повинен заховувати при найменше сю осторожність.

Дзвони.

Дзвони були вже в ужиганю у старинних Греків і Римлян.

По раз перший званіє дзвонів в Кампанії (околиці Риму) около 400 р. по рождестві Христа, а у Франциї около 550 р.

Освячованє дапровадженого через папу Івана 9-го около 900. Мали они охоронити людий перед громами і блискавицями, коли ними дзвонено.

Пригоди Хінчика в Парижи.

На одній площи в Парижи приступив оноді до поліцая молодий, елегантно одітий Хінчик і спитав:

— Па-кі-кі?

— Не розумію — відповів сторож публичного ладу.

— Па-кі-кі? — повторив своє питане Хінчик і ввічливо вклонив ся.

— Прошу сказати виразно, чого собі властиво бажаєте?

— Па-кі-кі?

Поліцай двигнув глумливо рамени. Хінчик однак не дав еще за виграну і повторив знов своє: Па-кі-кі?

— Пожди — закликав розгніваний поліцай. Дам я тобі па-кі-кі — і забрав його на інспекцию до найблизшого комісаріату.

Цікава річ, що ціле се приключенє втішило Хінчика. Коли станув перед комісарем, зложив йому кілька чемних уклонів і повторив своє: па-кі-кі. Але що ніхто не міг його зрозуміти, узнано його за політика і всаджено в арештах. Це було тим більше оправдане, що не знайдено при нім жадних легітимацийних паперів, а тільки кільканайцять хінських "манїфестів" і "рекламових карток."

В арешті стрінув ся "па-кі-кі" на своє щасте з другим хінчиком, що умів дещо по французьки і сей по короткій розмові з товаришом вияснив полицийному урядникови, що арештований є сином високого хінського достойника, що прибув до Франциї, аби навчити ся по французьки і що поліцая на улици питав за "площею Клиші" (Плац Кліхи).

За поблукання хочби вже тої лише причини годі було його арештувати, бо мав доволі вистарчаючі фонди на удержанє: хінські "рекламові картки" се були банкноти, кождий вартости около 100 франків.

По ствердженю сих обставин перепрошено молодого Хінчика і випущено його сейчас на свободу.

Чи Колюмб був жидом?

Молодечі і мужеські літа відкривця Америки оповиті переважно великою тайною. А вину сього поносить не частим сам Колюмб. Коли він іменно після своєї першої подорожі до Америки дійшов в Іспанії до великих почестий, то внстерігав ся по можности говорити небудь про своє нижче походженє і звертати на се уваги людий. І так навіть його рідних ... справив ученим ... лише з великим трудом удало ся ... устаалити, що Колюмб не був родом з Корсики ... думано, а з Генуї. Недовно виступив знов один Іспанець Прадо з твердженем, що Колюмб є іспанським жидом. Та другий учений Віньо виказав, що Прадо ошибає ся. Покликувати ся, як се робить Прадо, виключно лише на подібність імен і з того приводу робити Колюмба жидом, бо в Іспанії була жидівська родина, що звалась подібно, як відкривець Америки — неможливо, тим більше, що наука виказала, що Колюмб родом з Генуї. Так отже не вдало ся зробити Колюмба жидом.

Що народи німецькі не знали зовсім дзвонів, на се нехай послужить факт, що в часі, коли армія короля Карла XII облягла місто Сенс, то ціла армія почала утікати серед панічного страху, коли розліг ся звук дзвона з вежи костела св. Стефана.

Смерть козака.

Край Варшави два стовпи,
На стовпах дилина,
Під стовпами молодий
Козак з Чигирина.

І найстаріші Ляхи
Смерть йому читають:
Прочитали, і кати
Мотуз натягають.

Але козак подивись
На Ляху превражу,
Каже: "Стійте но, пани!
Я щось вам іскажу!

Ви високо не кажіть
Мене підіймати,
Буде лучче вам мене,
В... ...пілувати!..."

В хаті кождого сьвідомого Українця в Канаді повинна знаходити ся часопись "Канада".

Замні постанови приписів канадийських північно - західних земель.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверт секції, вартієних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домініон Ленд агентом, або в місцевого агента дотичного дістрікту. Лише через заступництво може полагодити в кождого агента на даних услівях, а батьком, матерю, сином дочкою, братом, або сестрою тогож гомстедовця.

Обовязки: мешкати шість місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гометедовець може мешкати девять миль в віддаленю свого гометеду на фармі, що найменше 80 акровій його посіданя, або його батька матери, сина, доньки, брата ... сестри.

В декотрих дістріктах гометедовець добрих обставин може купити одну четверту секції, що припирає до його гометеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взятя даного гометеду, виключаючи ... в котрім старати ся треба о патент, виробити 50 акрів.

Гометедовець, що після права має в посіданю гометед в ... дістрікті:

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 роки, виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 долярів.

W. W. Cory,
DEPARTMENT OF THE INTERIOR.
OTTAWA, ONT.

"УКРАЇНСЬКА ХАТА"

літературно - критичний, громадський український місячник.

Заданєм Журнала "Укр. Хата" є — по можливости повне осьвітлюванє процесу ідейного, духового житя України в методою виясняня основних моментів національности, що є основою всякої живої творчости. Література займе перше і найповажнійше місце на сторінках журнала.

Крім того "Українська Хата" обслугуючи інтереси української інтелігенції буде відзначати ся на всі важнійші громадські події українського і сьвітового житя, а також на розвій мистецтва (штук красних) в ріжних проявах.

Журнал "Українська Хата" має відділи: літературний — критичний — науковий — публіцистичний — мистецький — бібліографічний — і літературна хроніка котра буде занотувати всі новини українських видань.

Журнал виходити ме при кінци кождого місяця, розміром не менше 64 сторін друку, міцно зброшурованими книжками.

Передплата до Канади виносить: на рік два доляри і пів, на півріка долар і пів.

Передплатити і добути журнал "Українська Хата" можна: в Головній Конторі журнала — Київ, Діловa 4., Росія; — також: в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10, Австрія.

— ПАМЯТАЙТЕ, ЩО —

„В ЗДОРОВОМУ ТІЛІ,
ЗДОРОВА ДУША!"

а се можливе лише тоді, коли тіло буде добре віджививлятись.

Сим ми і повідомляємо шан. публику, що з днем

23. МАЯ

отвираємо каварню і реставрацію під назвою:

МІЖНАРОДНА КАВАРНЯ

Каварня наша буде міститись в будинку п. Хлопана при улицях

582 Burrows Ave. i McGregor Str.

де перше була галя.

Знайте, що кождий хто загостить до нашої реставрації буде задоволений, бо страви будуть смачні і по умиркованій ціні бо кухня буде провадитись на спосіб львівський, віденський і парижський.

ЦІНА ДЛЯ СТАЛИХ СТОЛІВНИКІВ 4 ДОЛ. ТИЖНЕВО	ЦІНА ОБІДОВИХ БІЛЄТІВ 21 ІДЖЕНЬ — $4.50.

Правильні сніданя від 6 — 8 год.
Обіди .... від 12 — 2 год.
Вечера .... від 6 — 8 год.

Перекуски так зимні як і горячі можна дістати в кождий час від 6 год. рано до 12 год. в ночі.

В НЕДІЛЮ спеціяльні обіди для ФАМІЛІЙ.

Будемо мати також ріжного рода овочі, солодові напої, кваси, морожене і т. п. — А також цигара, цигаретки і тютюн.

Смачнійших і таньших їджень не дістанете нігде крім нас!

Памятайте, що се перша реставрація у Вінніпегу, котрої властителями є Українці.

В. ХЛОПАН, власт.
Е. Д. БУЧКОВСЬКИЙ, управитель.

Памятайте про Ювилейне сьвято в ч. Т. Шевченка! Ювилейні наліпки замовляйте в сек. "Юв. Комітету" під адр.

Н. BODNAR
667 Main St., Winnipeg, Man.

Приймасть ся передплата на сатирично - гумористичну часопись.

„ЖАЛО",

яка виходить у Львові що два тижні.

"ЖАЛО" се одинока українська сатирично - гумористична часопись.

"ЖАЛО" подає веселі вірші, оповідання, повісті, сьміховинки, дотепи, образки, загалом — взагалі розвеселює читача.

"ЖАЛО" жалить всяку потвань, яка обсідає наш нарід без огляду на її становиско та достоїнства.

"ЖАЛО" повинно находити ся по лише в кождім Товаристві і Читальни, але й у кождій хаті.

"ЖАЛО" коштує на цілий рік в Америці і в Канаді 1½ (півтора) долара. Замовленя і гроші посилайте на таку адресу:

Адміністрація часописі "ЖАЛО".
у Львові, ул. Сикстуського, ч. 83.
(Lemberg, Austria.)

Перша українська фабрика у Вінніпегу

що виробляє ріжні мебли, бюра, офісові столи шафи і річи сим подібні.

Виробляємо двері до хат, вікна, по найтаньших цінах. В нас можна дістати ріжні шкла і шлифовані зеркала. Також висилаємо наші вироби і на провінцію по найдешевших цінах. Нігде не дістанете дешевше як у нас.

Тому свій до свого!

Приходіть або пишіть на адресу:

M. HAWRYSZ
Phone St. John 2022
1182 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Приймаєсь передплату на "МУЖИЦЬКЕ ВИДАВНИЦТВО".

Бібліотеку найкращих творів найславнійших чужих і наших письменників, яка виходить два рази на місяць кождого 15-го і 30-го. Кожда така книжка містить для себе ціле і є прикрашена портретом автора та згадкою про нього.

Передплата на "Мужицьке видавництво" виносить річно для Канади два доляри.

Замовленя і гроші посилати на таку адресу:

"Мужицьке Видавництво" в Коломиї, ул. Новіцького, ч. 21. (Austria — Galicia).

Dr. B. GERZABEK
Одинокий Руський Лікар в Старого Краю в Канаді.
СПЕЦІАЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
Приймає хорих дома від ч. 413 SELKIRK AVE. на розі Salter в Pritchard від год. 5-6 по пол. і від 9-10 вечером. Telephone: St. John 866 на вході є ДУЧНИЦІ ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНІЙ, знайде від навпроти Німецького Шпиталю від ч. 415-417 Pritchard Ave. від год. 9-12 рано; 2-6 по пол. і 7-9 вечером. WINNIPEG, MAN.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Отсим подаєсь до відомости всім членам Просьв. Драм. Кружка ім. М. Заньковецької, що загальні місячні збори тогож Тов. відбудуть ся дня 5 червня 1914. т. є. в пятницю о год. 8-ій вечером. На зборах доповнить ся Статут і обговорить ся другі важні справи Товариства. Рівночасно подаєсь до відома так членам, як і всім інтересованим, що Тов. змінило свій льокаль, а то з са[illegible] перенеслось до дому під ч. 781 при Селкірк ул., котрий стоїть на місци куп[illegible] від Укр. Пар. Дім. [illegible] відбувать ся під [illegible] [illegible] вечером. [illegible]

Комітет.

Загальні річні ЗБОРИ

Тов. ім. Ів. Котляревського відбудуть ся в неділю дня 7 червня о год. 8. [illegible] в шкільній [illegible] Володимира і Ольги.

Денний порядок:

1) Ухвалене Статута.
2) Вибір нового Виділу.

Просить ся о численну участь.

Виділ.

Як правдива мати.

В Вашінгтоні була виставa малих дітий [illegible] заохотити [illegible] [illegible] потім бідних роди[illegible] тих дітий. Був там один прехороший хлопчик, котрого [illegible] собі один богач з Бразилії, що конче хотів купити его. Він удав ся до предсідателя виставы і просив його щоби заклика мати того хлопчика, бо він готов дати за него 50,000 долярів. Коли мати [illegible] про се сказала: "Ся дитина то весь мій сьвіт. І за всьо богацтво сего сьвіта не дам її, хоч знаю, що у вас не богатого чоловіка, малоби [illegible] [illegible] [illegible] любви. Богач [illegible] з слезами в очах [illegible] [illegible] материнської любови і [illegible] [illegible] Богач обдарував матір 1000 долярами [illegible] [illegible] [illegible]

Сімох жде смерти

[illegible] на смерть 7 людий. [illegible] [illegible] за утечу з тюрми.

Російські тюрми

В Мокотовській каторжній тюрмі за кілька днів померло на сухоти 8 арештантів — говорять коротко, але вимовно новинки в російських газетах.

В тюрмі в Кишиневі вибухла епідемія пятнистого тифусу. З тюрми перевезено в шпиталь 33 хорих арештантів. Епідемію завезено з околиці, де вона лютує вже в сімох місцях.

Сім убийств в протягу 36 годин.

Ню Йорк, 26 мая. — В протягу 36 годин до півночі в суботу случило ся поліції в Ню Йорку сім випадків убийства. Чотири жертві погибли [illegible] [illegible] [illegible] Послідна жертва, Фред [illegible] [illegible]

Медаля для пса.

В місті Портленд, Оре., одержав пес з раси бульдоґів бронзову медалю нагороди за те, що врятував маленького свого пана з ріки. Медалю за[illegible] місцеве товариство "Орегон Гюмен."

Пес вирятував з ріки за [illegible] два рази, заки вспів його вирятувати.

Жінці не можна ратувати мужа.

З Парижа з Франції доносять, що два лікарі з Інститута Пастера [illegible] [illegible] [illegible] між кровію подружної пари.

ПАМЯТАЙТЕ, ЩО ВАШІ БРАТИ В КРАЮ ТЕРПЛЯТЬ ГОЛОД!

ГДЕ Є?

Петро Ситник походячий [illegible], Галичина, а тепер має мешкати в Вінніпегу. Пошукується в важній справі [illegible] [illegible] на слідуючу адресу.

THEO. STEFANIK.
[illegible]
261 Fort Str. — Winnipeg, Man.

ГДЕ Є?

[illegible] Калинина походячий [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] на адресу:

Theo. Stefanik.
261 Fort str., Winnipeg, Man.

Пошукується в дуже важній справі [illegible]

БАЙКИ ДЛЯ ДІТИЙ.

М. Гоголь
ПЕРЕКЛ. А. [illegible]

РІЗДВЯНА НІЧ.

[illegible] [illegible] [illegible] Наступила [illegible] [illegible] місяць величаво підняв ся на небо, щоби посьвітити добрим людям та всему миру, щоб всім весело було колядувати та славити Христа. Стало ще зимнійше, як було ранком; але зате було так тихо, що скрип морозу під чобітьми чути було за пів верстви. Ще не показала ся ніодна громадка парубків під вікнами хат; тільки один місяць крадь ком у них заглядав, неначе приманюючи прибраних ся дівчат за[illegible] вибігти на скрипучий сніг. А ось тут з комина [illegible] хати клубками повалив дим і хмарою пішов по не[illegible] [illegible] разом з димом, піднимала ся відьма верхи на мітлі...

А відьма в одну хвилину [illegible] так високо, що [illegible] чорніла на ясному небі, наче дрібненьке чорне зеренце. Та де він не показало [illegible] [illegible] там одна за [illegible] пропадали звізди на [illegible] [illegible] набрала їх відьма повну пазуху. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] але зате глянути на нього з заду, то він [illegible] був судяв на губерського стряпчого в мундурі, а то тому що у него з заду висів хвіст такий острий і довгий, як у теперішних фраків; тільки по цапій козячій бороді [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Тимчасом чорт потихоньки [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] руками вхопив ся [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

В Диканьці ніхто не бачив, як чорт украв місяць. Правда, волосний писар, виходячи [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ходили [illegible] знали вони цілий сьвіт, впевняли про [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] відьмами. Але що заставило чорта зробити таке безбожне діло? А ось причина: він знав, що богатого козака, Чуба запросив дяк на кутю; а мали у дяка ще бути: війт, приїхавший архієрейський півець; своик дяка, козак Свербигуз та ще дехто. А кромі кутї мала там бути варениха, оковита з шафраном і много всякого до їди. А тим часом його дочка, красавиця на все село, мала остати сама дома; а до сеї дочки певно прийде коваль, силач і гольтіпака хоть куди, якиф одначе не любив ся чортови гірше сьвяченої води. Іменно в вільних від роботи хвилинах коваль занимав ся мальованем і мав славу найгарнішого маляра на весь округ. Навіть аж у Полтаву призивав його сотник обмалювати паркан довкола хати. Всї миски, з котрих диканські козаки сербали борщ, помальовував коваль. Сам коваль був чоловік богобоязний і часто малював образи сьвятих; і тепер ще можна найти в неодній церкві мальованого ним евангелиста Луку. Але першим його малярського таланту був образ, вимальований на церковній стіні в правім притворі: на нім представив він Петра в день страшного суду, з ключами в руках, як проганяє з пекла злого духа; наляканий чортика кидає ся на всї сторони, передчуваючи свою загибіль, а грішники, яких він передше [illegible], гонять за ним і бють його батогами, полінами і всїм, чим попало. Тоді, коли він малював отсей образ, чорт всїми силами старав ся робити йому шкоду: то невидимий тручав його за руку, то в кузни підіймав з паленища попіл і сипав [illegible] образ; одначе, не змігши на нічо, робота була скінчена, [illegible] внесено в церкву і вставлено в стіну притвору, і від тої пори чорт поклав ся, що буде все шкодити ковалеви.

Одна тільки ніч полишила ся йому гуляти по білому сьвіту; але і в ту ніч він хотїв хоть в чім напакостити ковалеви. І тому то власне він перішив украсти місяць, надіючи ся на те, що старий Чуб лінивий і тяжко йому вибрати ся, а дорога до дяка була не близька: вела попа село, коло млина, коло цвинтаря. Ще, колиб сьвітив місяць, варениха і оковита, заправленна шафраном, моглиб були приманити старого Чуба; але в таку глуху темряву легши чи не [illegible] кому стягнути його з печи і виманити з хати. А коваль, який уже від давна був у нього в незгоді, не буде мав відваги в його присутности піти до його дочки, зарма, що був силач, хоч куди.

І тому то, коли чорт сховав місяць у свою кишеню, стало на сьвіті так темно, що не всякий найшов би дорогу в шинок, а не то дяка. Відьма, побачивши себе нараз серед темряви, скрикнула. Та чорт, підскочивши до неї, підхватив її під руку і став нашептувати їй в ухо те саме, що звичайно нашептує ся всему жіночому родови... Але на небі і під небом стало тимно що не можна було нічогісько побачити, що дальше робило ся між ними.

Дальше буде.

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНІЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

НА СЬВЯТА! НА СЬВЯТА!

Напитки в нас ріжнородні і первородні знаменитости — арештов, коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.

Тепер з взгляду на сьвята, ми постановили знизити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всі напитки, котрих будете потребувати на сьвята.

Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 гальон	$2.50
Житнівка 1 гальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 гальон	$5.00
Бренда лутша 1 гальон	$5.50
Скоч 1 гальон	$4.50
Ганишівка красна 1 гальон	$5.00
Ганишівка лутша 1 гальон	$6.00
Кмінківка 1 гальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 гальон	$6.00
Рум ямайка 1 гальон	$9.00
Вино 1 гальон	$1.00
Старий порт 1 гальон	$1.25
Лїпше за гальон	$1.50
8 літний порт 1 гальон	$2.50
Білий порт 1 гальон	$2.50
Черешневе вино 1 гальон	$2.25
Лондон порт 1 гальон	$2.50
Катауба порт 1 гальон	$3.25
Катауба лїпше за гальон	$3.50

Угорське вино кваргова фляшка від 75ц до $1.25
На замовлене висилаємо в тій хвили на фарми
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанєм
Alexander Roshko.
175 Henry Ave. — Phone Main 1757. — Winnipeg, Man.
З нагоди надходячого Праздника желаємо Вам Веселих Сьвят ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Alex Calder & Son

Банкері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву істнує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішне їх поміщене знаходить ся на 663 Мейн і є найкращою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є: Alex Calder і його син п. A. B. Calder.

Колдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з Сіпіярською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сіпіяр компанії через 30 літ, будучи головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і переповзовім інтересі.

Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаній між иншими і одинокую компанію, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія и звається:

Lamport and Holt S. S. Co.

і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес повертаючи до усїх бразилийських портів.

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American.
і инших німецьких лиий.

Їх банковим справам услугує Американ Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

Департмент для чужинців заряджує п. А. Каракбюк при помочи п. В. Петраша.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок
Річна передплата в Канаді — $1.00
За границею — $1.50
Видає:
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адреса: "КАНАДА"
203 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly, Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year — $1.00
Address: „CANADA"
203 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. — Вінніпеґ, Ман. Вівторок 9 Червня 1914. — Число порядкове 40. — Winnipeg, Man. Tuesday June 9th 1914. — Число 22.

1814! КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! Памятайте, що сей рік є Ювилейним роком ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

НОВИНКИ.

ВІННІПЕГСЬКІ ВИБОРЦІ!

Памятайте, що коли хочете мати голос при надходячих виборах, то мусите зареґіструвати ся на 15. 16 і 17 червня. Хто в сї дни не зареґіструє ся, той не буде міг голосувати.

По містах нема "Корт оф ревіжин."

15. 16 і 17 ЧЕРВНЯ.

СПРОСТОВАНЄ.

В посьлїднім числї "Канадийського Фармера". Гикавий аж в пів газеті розписав ся про мою сповідь. Я отсим заявляю, що або Гикавий, або єго доносчик здорово збрехав і то навіть не загикнувшись... Гикавий бачучи перед виборами, що єго партія паде, видумує несотворені річи не лише на людий, котрі стоять при консервативній партії, але навіть і таких, що стоять одалїк усякої політики, хотячи бодай тим способом їх поріжнити. Тому недивуюсь Гикавому, бо я знаю, що він і єго газета є нічо инше, як громадська спльовачка, до котрої зливають ся всї помиї з Вінніпеґських сьмітників. Пан Гикавий дуже ласий на помиї і тому осьтут гратулюю єму, що пощастило си єму їх дістати.

Т. Стефаник.

Втопив ся.

З Суніріор, Онт., доносять, що Іван Рудко, робітник на сепії вихавши на рибу втопив ся. Він закинув вутку і коли бачив, що риба зловила ся, хотів єї витягнути, то показало ся, що риба була завелика. Побачивши се Рудко з якоїсь причини стратив рівновагу і впав в воду, щоби вже більше живим з неї не вийти.

Андрій Мартинюк з Божжур пішов купати ся. В воді напали его корчі, що були причиною его смерти, не могучи плисти він мусів втопити ся. Вже другий день поліція шукає за его тілом.

Вінніпеґ росте.

Сего року міска управа видала позволень на будову будинків, котрих вартість має перевисшати 9 міліонів долярів.

Огидний злочин.

Минувшого тижня якийсь незвістний злочинець знасилував в опісли в страшний спосіб замордував нежем молоду несповна десятьлітну дівчинку в околиці Пітсбурга. Був він правдоподібно замордував і другу дівчину, але та щаслино утікла з його рук. На звістку про сей страшний морд зібрало ся кількасот людий і пустили ся в погоню за убійником щоби його злинчувати, але він якось утік. Вже кілька день пітсбурська поліція глядає за ним, пороблено много арештовань, але все те безуспішно. Злочинця поки що еще не зловлено. З опису дївчинки, котра вирвала ся з його рук виходить що він був або Італійцем або Славянином.

Когут причиною процесу.

Французькі газети розказують, що в Брукселї (столиці Бельгії) він ся недавно перед тамошним судом вельми займаючий процес. Провідник бельгійських соціялістів, Вандервельде обжалував свою сусідку власительку когута, о відшкодовані в сумі 600 франків бо "її когут піяв що дня о 5 год. рано і непокоїв сим Вандервельда". По "вічевих" оглядинах на місци злочину когута відбула ся розправа, в якій увільнено сусідку Вандервельда а половника віддалено з його пиним домаганєм.

Князь Від втікає на італійський корабель.

Денешї з 23. мая доносять, що князь Від, який недавно тому засїв на альбанськім престолі, опустив свою столицю Дураццо і сховав ся на італійський корабель. До сего змусила його конечність. Сторонники бувшого міністра війни Ессад Паші, котрого на приказ князя увязнено і вивезено до Італії, викликали революцію серед турецького населення Албанії, а зорганізувавши відділи повстанців, побили військо князя. Дня 23. мая обляглили ся повстанці до столиці князя, міста Дураццо. Не маючи жадного війська для своєї оборони, князь Від опустив місто і враз з родиною сховав ся на італійській корабель.

На вість про заворушенє в Албанії вислала Австрія й Італія воєнні кораблі з військом, щоби завести лад в державі віч[illegible] неспокою.

Не убий!

В воєнним суді в Одесї судженo вояка Севського полку Буткова [illegible] підполковника, за повторену відмову служити при війську. Розправа відбувала ся тайно — при замкнених дверях. Обжалованого Буткова засуджено на 6 літну службу в арештантськім відділі. На се Бутков заявив, що ніякі пересьлїдуваня не змінять його переконаня, як християнина.

Перший раз суд в Київі засудив Буткова на 2-літну службу в Дисциплінарнім батальйоні.

Карузо — Крузо.

Знаний італійський сьпівак оповідає: — Одного разу прогулював я швидкою автомобілем в околиці Ню Йорку. По дорозі зіпсував ся автомобіль і треба було чекати ціі години, щоби можна дальше їхати. В тім часі пішов я до хати фармера, який не далеко мешкав і попросив о горнятко кави. Коли я розговорив ся з фармером, він запитав мене, хто я є. Маючи досить популярне імя, був я цікавий, чи в тім закутку знають о мені. Коли я сказав, що я є Карузо, фармер скочив, сплеснув в долоні і клинув вісхнебесним голосом: "А, ади! Робінзон Крузо! А я думав, що він вже давно не живе".

Месть розбишаків.

Розбишаки з Теґерану в Персії з мести, що перський офіцир забив їх вожда і забрав маєток напали на відділ жандармерії і забили двох перських офіцирів а кількох жандармів тяжко ранили. Напад зі сторони опришків заскочив жандармів не надійно коли во ни уїзжали до села Зейлу, а розбишаки розміщені по дахах домів почали до них стріляти.

Боротьба з піратами.

До Ліверпулю наспіла вістка, що китайське військо побило по боротьбі морських розбишак, котрі по зрабованю норвеського пароплава "Хільдер" окопали ся недалеко [illegible]вато. Взято до неволі 110 розбишак, инших розстріляно.

Подія Альберти довершений.

Оттава 23. мая. — Поділ Алберти на виборчі округи вже остаточно довершений. Комісія дала до надрукованя плян поділу і парлямент вже може над ним радити. Аби дійти до одноголосного рішеня консерватисти остаточно згодили ся прилучити Олдс до округа Ред Дір.

Назви звишайнити округів, на які поділено Алберту, є:

Белт Ривер, Бав Ривер, Іст Келгарі, Вест Келгарі, Іст Едмонтон, Вест Едмонтон, Летбрідж, Меклавд, Медесін Гет, Ред Дір, Страткона і Вікторія.

Суфражистка ображає короля.

Лондон, 22 мая. — Король Юрій і королева Марія були приневолені вислухати купу неприємних епітів від якоїсь суфражистки, що прикувала себе до крісла в театрі, де був на представленю король з королевою. Женщина піднесла ся зі свого сидженя і зачала кричати до короля: "Ти російський царю!" Театральні послугачі кинули ся, аби її вкинути, однакож показало ся, що вона була прикована до сидженя і треба було пильник принести та поволи відпилувати її, а вона тимчасом говорила свою проповідь королеви.

Розвід короля Мануеля.

Берлінер Пайтунґ доносить з Риму, що жінка бувшого португальського короля Мануеля внесла до Ватикану просьбу уневажнити подружє з принціпіяльних причин. Мануель оружив ся з княжною Августою Вікторією 4. вересня минулого року.

Росия береть ся до Фінляндії.

Петербург. — Специяльне засїданє ради міністрів заявило ся за приділенєм до петербурської губернії трех фінляндських округів Теріоки, Никирка і Ківенеб, які досі належать до виборської губернії, а то в інтересі кравної оборони із стратегічних оглядів.

Власть темноти.

В Італії коло міста Салерна відбувають ся річи, що нагадують часи середновічної темноти. Близько 60 селян - мужчин, жінок, узброєних в вила і лопати, перекопують цілу околицю і шукають за тілом якоїсь святої, що перед кількома днями мала явити ся в сій одній законниці і домагала ся від мешканців тої околиці, що би перенесли її тіло в якесь достойнійше місце. Кількадневні безуспішні пошукування за сим тілом привели товпу шукаючих хлопів до обурення. Розбурханих фанатизмом темних селян мусїло успокоювати військо і жандармерия.

Гіндуси вийшли на голодовий Страйк.

Оноді приїхало до Ванкувер поважне число гіндуських емігрантів. Однак власти не хотять їх впустити до Канади, заслоняючись законом, котрий не позволяє Азіятам приїздити до Канади. Се дуже обурило Гіндусів, а тереба знати, що они британськими горожанами — і тому они вийшли на голодовий страйк, таки на тім кораблі на котрім приїхали.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякiв або приятелів з краю, то тепер найлїпший час. Шіфкарти дуже тані. Зайдіть до нас, або напишіть лист, а ми вам подамо всі інформації.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнизших цінах і на найлїпші шіфи, котрі відходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають рівні гроші бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати: — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки краєві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd.
667 Main Street, Winnipeg, Man.
C. GENIK, Управитель загр. відділу.